

Mengšan

Glasilo Občine Mengeš, junij 2020, letnik XXVII, številka 6

"Onesnaževanja okolja je danes preveč, kar bistveno vpliva na podnebne spremembe, ki se dogajajo okoli nas. Na koncu se izkaže, da kar je dobro za gospodarstvo, je slabo za naravo. Vsak posameznik bi za čistejše okolje lahko veliko naredil že s tem, da odpadke odvrže v koš, ne v naravo."

Taja Mehle

V Mladinskem centru v Mengšu je razstava digitalnih kolažev in barvitih riso-printov fotografa Nejca Trampuža, na temo okolja. Taja Mehle stoji pred sliko na svetlobni tabli, ki jo je sama opisala kot trpljenje okolja.

Naredili smo vse, da se naše stranke počutijo varno in udobno

V vročem objemu korone tudi Dobeno

Končno spet na igrišča

Redno gibanje je pot k ohranjanju čilosti in zdravja starejših

Rock koncert Mengeške godbe

10

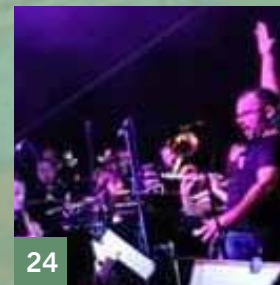
12

20

22

24

Isčete dobro avtosola? RAZLIKA SE MENEJE

1999 RETOS

GARANCIJA 100% na zadovoljstvo

AKTUALNI TERMINI TEČAJEV

SOLE VOZNIJE

- TEČAJ CPP kat "B" (avto) 18.06.2020 ob 16.00 uri
- TEČAJ VARNE VOŽNJE (izbris k. točk) 26.06.2020
- TEČAJ VARNE VOŽNJE (mladi vozniki) 27.06.2020
- TEČAJ PRVA POMOČ 29.06.2020 ob 17.00 uri
- TEČAJ CPP kat "CE" (tovornjak + prik.) 30.06.2020 ob 16.00 uri
- TEČAJ CPP kat "C" (tovornjak) 07.07.2020 ob 16.00 uri
- TEČAJ CPP kat "BE" (avto prikolica) 09.07.2020 ob 16.00 uri
- TEČAJ CPP kat "A" (motor) 15.07.2020 ob 16.00 uri
- IZPIT ZA TRAKTOR zbiramo prijave
- TEČAJ ZA VODITELJA ČOLNA zbiramo prijave
- TEČAJ za viličar, TGM, Varstvo pri delu

NAPOVEDNIK AIA - Mladinski center Mengeš: od JUNIJA 2020 ➔

MLADINC bo odprt od 16.00 do 22.00 od pon. do pet., v sob. in ned. pa glede na dogodke

Prijave na dogodke (do zasedenosti mest) in več info na: fb [drustvo aia](#), drustvo.aia@gmail.com, T: 070-732-070

KAJ SE DOGAJA

* GAME NIGHT - igranje namiznih iger za 18+, v petek (z upoštevanjem priporočene razdalje idr.), v petek, 12. 6., ob 20.00, v prostorih Mladinca (Nejc M.)

* Delavnica Z GLEDALIŠČEM PROTI NASTILJU, v sredo, 17. 6., ob 14.00,

v prostorih Mladinca - v plesni dvorani (Zavod Azum)

* PRITAPKAJMO SI SREČO (tehnika za sproščanje in samopomoč), za odrasle in otroke 10+, v sredo, 17. 6., ob 18.00, v prostorih Mladinca (Nataša N.)

* TUŽNA KOREJA IN TAJVAN, v sredo, 24. 6., ob 18.00, v prostorih Mladinca (Zoran F.)

PLES IN VADBA

* HIP HOP, mlajši pionirji, v torek od 17.00 do 18.00 (v MC), v sredo od 18.00 do 19.00; starejši pionirji, v torek in četrtek od 18.00 do 19.00; mladinska skupina, v torek in četrtek od 19.00 do 20.00, članska skupina, v torek in četrtek od 20.00 do 21.00; hip hop urice za mlajše (predšolske), ob četrtrkih od 17.00 do 18.00;

v prostorih Mladinca (Sanja Tomšič);

* PILATES, ob sredah od 19.00 do 20.00, v prostorih Mladinca (Sanja Tomšič)

* JOGA pod vodstvom učiteljice joge z elementi energijske kineziologije in terapevtskih naravnih metod zdravljenja, vsak ponedeljek ob 19.00, vsak četrtek ob 7.00, v prostorih Mladinca - v plesni dvorani (Maja Maselj)

ANIMACIJE IN POČITNIŠKO VARSTVO

* ROJSTNODNEVNE ZABAVE ZA VAŠE OTROKE IN NJIHOVE PRIJATELJE, v soboto in v nedeljo od 10.00-13.00

ali 13.30-16.30, po dogovoru, izkušeni animatorji poskrbijo za prijetno in igrivo vzdušje, v prostorih Mladinskega centra (Sanja Tomšič)

* POČITNIŠKO VARSTVO v okviru projekta Krekovo središče 2, 6., 7.-10. 7., od 7.00-16.00, v prostorih Mladinca (Sanja Tomšič)

* POLETNO POČITNIŠKO VARSTVO, 27. 7.-31. 7., 10. 8.-14. 8., 17. 8.-21. 8., 24. 8.-28. 8., od 7.30 do 15.30, v prostorih Mladinca (Sanja Tomšič)

Murnova ul.1, Mengeš, nasproti trgovine TUŠ
t.051 492 766, info@optika-cornea.si

OPTIKA CORNEA

- 15% NA VSE KOREKCIJSKE OKVIRJE
- 20% NA VSA SONČNA OČALA

IZJEMNA AKCIJA

- 40% NA VSE PROGRESIVNE OČALNE LEČE NAJVIŠJEGA KAKOVOSTNEGA RAZREDA PROIZVAJALCA ESSILOR
- 40% NA OČALNE LEČE KOMBINIRANE ZA BRANJE IN DELO ZA RAČUNALNIKOM

POKLIČI AKCIJA

Murnova ulica 1, 1234 Mengeš, 051 492 766 NASPROTI TRGOVINI TUŠ

TRAJA DO 30.6.2020

BREZPLAČEN PREGLED VIDA BREZ ČAKALNIH VRST

AVTOSERVIS GREGORC

NOVA AVTODRŽALNICA

NAKUP, MENJAVA IN CENTRIRANJE PNEVMATIK, OPTIČNE NASTAVITVE, POPRAVILO AVTOPLAŠČEV ZA:

Rok Posavec s. p.
GSM: 031 470 724
montazaposavec@gmail.com

- svetovanje, izmera in montaža notranjih vrat
- prodaja in montaža vseh vrst kljuk za vrata (enodelnih, deljenih, varnostnih)
- Dodaten **6 % popust** na nakup + montažo notranjih vrat in podbojev

Akcija - ob naročilu več kot 7 vrat, vam vsako 4. kljuko podarimo!

lipbled.
Pesem gozda v vašem domu!

Kazalo

4	Občina
10	Intervju: Robert Skok
13	Mengeški utrip
16	Zanimivo
21	Šport
22	Tretje obdobje
23	Kultura
24	Politika
25	Pisma bralcev
27	Zahvale in oglasi

SODELUJTE V MENGŠANU

Priporočila za nenaročene prispevke o dogajanju v občini Mengeš: članki morajo biti opremljeni s polnim imenom in priimkom, naslovom avtorja in dopisano telefonsko številko, na kateri je mogoče preveriti avtentičnost. Uredništvo si v skladu s svojo uredniško politiko in prostorskimi zmožnostmi pridržuje pravico do objave ali neobjave, krajšanja, spreminjanja, povzemanja ali delnega objavljanja nenaročenih prispevkov. Nenaročeni prispevki se ne honorirajo. Potrebno jih je oddati v formatih .doc, brez oblikovanja, vnesenih fotografij in grafik. Digitalne fotografije (vsaj ena je obvezna k vsakemu članku) pošiljajte kot samostojne datoteke v .jpg formatu ter velikosti vsaj 1 Mb. V besedilu dopišite stavek o vsebini fotografije in navedite avtorja. Dolžina prispevkov je lahko največ 1.500 znakov s presledki, v vsakem primeru pa je priporočljiv dogovor z urednikom. Zadnji rok oddaje za naslednjo številko je zadnji dan v mesecu. Prispevki oddani po tem roku ne bodo objavljeni v tekoči številki. Hvala za vaš trud!

Prispevke in oglase oddajte najkasneje do 30. junija 2020

MENGŠAN - JAVNO GLASILO OBČINE MENGES

Izdajatelj: Občina Mengeš, Slovenska cesta 30, 1234 Mengeš, www.menges.si;
Odgovorni urednik: Edvard Vrtačnik, 041 490 844, e-pošta: mengsan@menges.si;
Pomočnica odgovornega urednika: Blanka Tomšič; Uredniški svet: Rok Burja, Peter Gubanc, Franc Hribar, Bogo Ropotar, Matic Slokan, Tomaž Štebe; Lektoriranje: Grega Rihtar s.p. (za Artline d.o.o.); Oblikovanje in prelom: Artline d.o.o., tel.: 01 7291190, artline.design@siol.net, www.artline.si; Tisk: Schwarz, d.o.o.; Distribucija: Pošta Slovenije d.o.o.; Oglasi in zahvale: Občina Mengeš, tel.: 01 7247106, e-pošta irena.kosec@menges.si; Naklada: 3.200 izvodov; Revija: izide enajstkrat na leto, je brezplačna in jo dobijo praviloma vsak drugi petek v mesecu vsa gospodinjstva v občini Mengeš, vpisana je v razvid medijev MK pod zaporedno številko 357.

Spletna izdaja: Mengšana ISSN 2536-3999

Zgodba z naslovnice: Taja Mehle na razstavi v AIA Mladinskem centru.

Foto: Edvard Vrtačnik

Naslednja številka Mengšana izide v petek, 10. julija 2020

Kraljica športa

Tempo današnjega načina življenja postaja vedno hitrejši. Preobremenitev, pomanjkanje gibanja, sedeč način dela, nezdravo prehranjevanje itd. so le nekateri dejavniki, ki negativno vplivajo na človekovo psihofizično ravnovesje. Če želimo pozitivno vplivati na to ravnovesje, moramo poskrbeti za sprostitev, ustrezno prehrano in gibanje. Sedenje za računalnikom in premalo aktivnega preživljanja prostega časa v naravi v veliki meri zaznamuje tudi današnjo mladino. Negativne posledice se kažejo predvsem v tem, da so otroci manj vzdržljivi, imajo prekomerno telesno težo, slabše razvite motorične sposobnosti ...

V občini Mengeš se bodo sočasno z gradnjo večnamenske športne dvorane uredile tudi zunanje športne površine, vključno z atletsko stezo. To pa je bila tudi idealna priložnost za ustanovitev Atletskega kluba Mengeš. Atletika je temelj vsakega gibanja, predstavlja osnovo številnim drugim športom in verjetno ji tudi zato pravijo kraljica športa.

Delo v klubu bo usmerjeno predvsem v osnovnošolsko mladino in naš glavni cilj bo pozitivno vplivati na pravilen gibalni razvoj otrok, razvijanje osnovnih motoričnih sposobnosti (hitrost, koordinacija, gibljivost ...) ter privzgojiti ljubezen do športa (atletike) in zdravega načina življenja. Lahko rečemo, da se bomo skupaj borili proti negativnim trendom današnjega načina življenja in družbe na splošno.

Marina Tomić

Praznik Občine Mengeš počastili z ogledom najpomembnejše investicije v zgodovini samostojne občine Mengeš, Športne dvorane Mengeš

Praznovanje občinskega praznika Občine Mengeš je v dopoldanskih urah potekalo v skladu s tradicijo, popoldan pa je bil prilagojen zaradi razglašene epidemije oziroma zaradi ukrepov za omejitev širjenja koronavirusa. V dopoldanskih urah sta Franc Jerič, župan Občine Mengeš, in Bogo Ropotar, podžupan Občine Mengeš, položila venca, prvega v parku na spomenik Janeza Trdine in drugega na spominsko ploščo na rojstni hiši Janeza Trdine. V popoldanskih urah pa so v počastitev občinskega praznika namesto tradicionalne slavnostne seje Občinskega sveta Občine Mengeš, ki je običajno potekala v Kulturnem domu Mengeš, za občinske svetnike in člane odborov ter predsednike in predstavnike športnih društev organizirali ogled gradbišča nastajajoče Športne dvorane Mengeš.

V dopoldanskih urah sta Franc Jerič, župan Občine Mengeš, in Bogo Ropotar, podžupan Občine Mengeš, položila venca, prvega v parku na spomenik Janeza Trdine in drugega na spominsko ploščo na rojstni hiši Janeza Trdine.

Najprej je navzoče nagovoril Franc Jerič, župan Občine Mengeš: »Ob občinskem prazniku Občine Mengeš vse lepo pozdravljam. V letu 2020 je praznovanje našega, občinskega praznika zaradi epidemije nekoliko drugače. Vesel sem, da kljub koronavirusu dela na objektu potekajo nemoteno in da sledimo zastavljenim načrtom – otvoritvi Športne dvorane Mengeš v jeseni.« Posebej se je za udeležbo zahvalil častnima občanoma, Petru Krušniku in Jožetu Mlakarju, občinskim svetnikom in članom delovnih teles in odborov Občinskega sveta Občine Mengeš ter predsednikom in predstavnikom športnih društev v občini.

Ogled Športne dvorane Mengeš je izvajalec, SGP Graditelj, d. d., skupaj z Občino Mengeš, organiziral po vnaprej določenih varnih koridorjih, zato čelade in druga varnostna oprema ni bila potrebna. Prisotni so si najprej ogledali, kako napreduje gradnja zunanjih igrišč pri južnem delu športne dvorane, kjer se že vidijo roketno in košarkarsko igrišče, atletska steza in zunanja povezovalna pot med šolo oziroma parkom in dvorano. Franc Jerič, župan Občine Mengeš, je ob tem izpostavil: »Zunanja igrišča so večnamensko opremljena. Atletska steza bo iz tartana, medtem ko bosta roketno in košarkarsko igrišče asfaltirani. Vsa zunanja igrišča bodo opremljena z različnimi elementi, tako da bo omogočena uporaba za številne športe discipline.« Opozoril je, da se zaradi preprečevanja vandalizma in poškodb na tartanu, pripravlja rešitev za ograditev zunanjih igrišč: »Vsi uporabniki bodo lahko nemoteno uporabljali vse površine, zato smo predvideli dve vstopni točki. Uporaba površin za športne aktivnosti ne bo motena, preprečiti pa želimo vandalizem in dostop na igrišča z motorji in kolesi.«

Nato so se obiskovalci preselili v notranjost dvorane, ki jo že krasijo nastavki za plezalno steno. V notranjosti sta Nejc Vozelj, vodja gradnje pri SGP Graditelj, d. d., in Uroš Drobež, vodja investicij Občine Mengeš, predstavila potek gradnje. Posebej sta izpostavila nosilce za streho, ki so dolgi 37,5 m in so neuradno najdaljši leseni nosilci v Sloveniji, pripeljani na gradbišče v celih kosih. Nosilce so morali iz Avstrije prepeljati s posebnim prevozom, za prevoz skozi predor Karavanke pa so potrebovali tudi posebno dovoljenje. Več besed v predstavitvi je bilo namenjenih tudi osvetljenosti dvorane, ki je zaradi posebnih strešnih svetlobnikov lahko večji del dneva naravna. Nejc Vozelj, vodja gradbišča, je še pojasnil: »Prejšnji teden so bili položeni estrihi, čez dva meseca se bo polagal parket in nato se bo vgradila še druga športna oprema.«

Navzočim so bile v notranjosti dvorane posebej predstavljene še fiksne in izvlečne tribune, sistem čistega in umazanega hodnika, podzemni hodnik za prihod otrok iz šole, možnost delitve v tri vadbene enote z delilnimi zavesami. Na predstavitvi je bilo posebej izpostavljeno, da je športna dvorana prednostno name-

Gradnja zunanjih igrišč pri južnem delu športne dvorane, ki bodo opremljena z različnimi elementi in tako omogočala uporabo za številne športne discipline, poteka v skladu z načrti. Vidijo se že roketno in košarkarsko igrišče, atletska steza in zunanja povezovalna pot med šolo oziroma parkom in dvorano.

njena športu. Franc Jerič je pojasnil: »Interes športnih društev za izvajanje vadbe v dvorani je velik, na nas so se obrnila tudi že nekatera podjetja. Za zdaj kaže, da bo dvorana polna. Nismo pa naklonjeni, da bi se v dvorani v večji meri izvajali drugi, nešportni dogodki, tudi zaradi negativnih učinkov, ki se pokažejo kasneje pri vzdrževanju dvorane.«

Pojasnil je tudi, zakaj v končni projektni dokumentaciji ni bilo velikih steklenih površin na južni strani, ki so bile značilne za prve idejne projekte športne dvorane: »Stekleno južno steno smo zamenjali zaradi močne naravne svetlobe, ki bi motila izvajanje športnih dejavnosti, tako da bi bilo potrebno senčenje čez dan. Posledično bi morali za nemoten potek dejavnosti v dvorani sredi dneva zagotavljati umetno osvetlitev. Tako se nismo samo izognili zasenčevanju, ampak nam je uspelo zagotoviti tudi manjše energijske izgube.«

Na koncu se je župan zahvalil vsem izvajalcem, ki so kljub izrednim razmeram zaradi pandemije izvajali dela nemoteno, in sicer glavnemu izvajalcu GOI del, podjetju SGP Graditelj, d. d., dobavitelju opreme, Elan Inventa, d. o. o., nadzornikom iz podjetij Eurotehnika, d. o. o., in Domplan, d. d., ter ne nazadnje projektantom Gartner arhitekti, d. o. o., ki so zaslužni za podobo in uspešno umestitev dvorane v prostor. Pojasnil je tudi, da bodo dela na dvorani financirana iz proračuna Občine Mengeš in da za izgradnjo dvorane ne bo treba najeti kredita: »Uspešno smo izpeljali tudi financiranje dvorane. V letu 2018 smo uspešno kandidirali za nepovratna sredstva iz Eko sklada (Občina bo prejela 844.641,50 EUR), v letu 2019 na javnem razpisu Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport pridobili 488.750,00 EUR, v letu 2020 pa prejeli tudi odločbo Fundacije za šport o dodelitvi nepovratnih sredstev v višini 65.000,00 EUR. Tudi zaradi uspešnosti na navedenih javnih razpisih ne bo treba najeti kredita. Tako bomo lažje zagotovili sredstva za nadaljnjo nujno preureditev Osnovne šole

Mengeš, ureditev mestnega jedra, preureditev Slovenske ceste in izvedli druge investicije, ki so nujne v naši občini.«

Ogled Športne dvorane Mengeš se je zaključil z druženjem in pogostitvijo.

Besedilo in foto: Tina Drolc za občinsko upravo

Franc Jerič, župan Občine Mengeš, je gradnjo Športne dvorane Mengeš predstavil tudi novinarjem. Predvsem jih je zanimalo, kako bo občini uspelo zaključiti gradnjo dvorane brez najema kredita.

Slavnostni govornik podpolkovnik Dominik Grmek, načelnik Manevrške strukture narodne zaščite Občine Domžale v letu 1990, je svoj govor zaključil z besedami »naj ne bo nikoli pozabljeno«.

Osrednja slovesnost ob 30. obletnici Manevrške strukture narodne zaščite bivše Občine Domžale je potekala v občini Mengeš

V soboto, 30. maja, je pred pomnikom slovenskemu narodu za upor proti agresorju potekala slovesnost ob 30. obletnici Manevrške strukture narodne zaščite bivše Občine Domžale. Slovesnosti so se udeležili veterani vojne za Slovenijo, pripadniki veteranskega policijskega Združenja Sever, člani Združenja slovenskih častnikov, ki so se spomnili tudi na občinski praznik Občine Mengeš. Po slovesnosti je bil organiziran tudi tradicionalni orientacijski pohod Območnega Združenja slovenskih častnikov Domžale.

Častna straža je udeležence prireditve pričakala pred pomnikom slovenskemu narodu za upor proti agresorju, ki so ga pred dvema letoma postavili Občina Mengeš, OZVVS Domžale ter OOVZVS Mengeš. Nato so po uvodnem pozdravu moderatorke Nataše Vrhovnik Jerič na prizorišče prišli praporščaki s prapori veteranov vojne za Slovenijo, policijskega veteranskega Združenja Sever, organizacije Zveze združenj borcev na vrednote NOB Mengeš, območnih združenj Zveze veteranov za Slovenijo in območnih združenj Zveze slovenskih častnikov, ki jim je poveljeval nadporočnik Miran Stopar, član predsedstva Zveze slovenskih častnikov.

Najprej je vse navzoče pozdravil major Milan Narat, predsednik IO OZŠC Domžale, ki je izpostavil častne goste, med katerimi so bili generalmajor dr. Alojz Šteiner, brigadir Martin Jugovec, Franc Jerič, župan Občine Mengeš, Olga Vrankar, županja Občine Lukovica, Peter Ložar, župan Občine Trzin, slavnostnega govornika načelnika MSNZ Domžale podpolkovnik Dominika Grmeka, člana

Veteransko godbo Mengeš, ki je poleg koračnic in himne zaigrala in zapela še pesem »V Mengšu smo vesel ljudje doma«, je vodil Janez Per.

predsedstva ZŠC Republike Slovenije in regijskega koordinatorskega nadporočnika Mirana Stoparja in vse druge. Z minuto molka so se spomnili tudi vseh preminulih članov.

Nato je kot gostitelj navzoče in organizatorje pozdravil Franc Jerič, župan Občine Mengeš, ki se je uvodoma zahvalil Marku Trampužu, predsedniku OOVZVS Mengeš, tako za organizacijo slovesnosti

Franc Jerič, župan Občine Mengeš, je na prapor Območnega združenja slovenskih častnikov Domžale, ki združuje častnike in podčastnike občin Domžale, Lukovica, Mengeš, Moravče in Trzin, pripel trak Občine Mengeš.

kot za druge aktivnosti, tudi za postavitve pomnika slovenskemu narodu za uporabo proti agresorju: »V čast nam je, da lahko praznujemo skupaj z vami. Naj se slavje zaključi na Mengeški koči in seveda dobrodošli v naši občini še kdaj.«

Nato so častna enota OZSČ Domžale, veterani vojne za Slovenijo in člani veteranskega združenja Sever ob himni Republike Slovenije, ki jo je zaigrala Veteranska godba Mengeš, prinesli in dvignili slovensko zastavo na drog ob pomniku. Sledila je napoved slavnostnega govornika podpolkovnika Dominika Grmeka, načelnika Manevske strukture narodne zaščite Občine Domžale v letu 1990. Po izčrpnem poročilu o dogodkih izpred tridesetih let, kako je potekala razorožitev Teritorialne obrambe, o ustanovitvi tajnih skladišč orožja in minskoeksplozivnih sredstev, od katerih sta bila dva tudi v občini Mengeš, in o aktivnostih, ki so potekale v vojni za Slovenijo na območju bivše občine Domžale. Na koncu se je zahvalil: »Hvala vsem županom in drugim za negovanje in ohranjanje spominov na vojne aktivnosti. Naj ne bo nikoli pozabljeno.« Nato je sledila pesem Veteranske godbe Mengeš, ki je v glasbenem mestu pozdravila po Mengeško, s pesmijo v srcu in skladbo V Mengšu smo veseli ljudje doma.

Franc Jerič, župan Občine Mengeš, je potem na prapor Območnega združenja slovenskih častnikov Domžale, ki združuje častnike in podčastnike občin Domžale, Lukovica, Mengeš Moravče in Trzin, pripel trak Občine Mengeš.

Sledila je podelitev zahval in priznanj, ki sta jih podelila generalmajor dr. Alojz Šteiner, predsednik Zveze slovenskih častnikov, in major Milan Narat, predsednik Območnega združenja Zveze slovenskih častnikov Domžale. Pisne zahvale Območnega ZSČ Domžale so prejeli Rod upornega plamena Mengeš, Miran Colnar, Mihael Fajder in Jože Brežnjak. Bronasti medalji Zveze slovenskih častnikov pa sta prejela Maks Karba in Boris Knific.

Pred zaključkom in ob koračnici Veteranske godbe Mengeš so praporščaki in častna straža zapustili prireditveni prostor. Slovesnost se je zaključila s pogostitvijo in druženjem.

Praznovanje 30. obletnice manevske strukture narodne zaščite pa se je z orientacijskim pohodom Območnega združenja slovenskih častnikov Domžale nadaljevalo na širšem območju Gobavice, na katerem so sodelovale ekipe: Logistična brigada Slovenske vojske, Zveza veteranov vojne za Slovenijo Domžale, Ljubljana in Kočevje, Veteransko policijsko združenje Sever Domžale, Zveza borcev za vrednote NOB Domžale ter Združenja zveze slovenskih častnikov Velenje, Kamnik-Komenda in Ljubljana. Srečanje se je zaključilo na Mengeški koči.

Besedilo in foto: Tina Drolc za občinsko upravo

Odprtje vseh športnih, šolskih in otroških igrišč v občini Mengeš

V torek, 26. maja, je začel veljati sklep župana Občine Mengeš, ki je odpravil sklep o zaprtju vseh športnih, šolskih in otroških igrišč v občini Mengeš. V skladu s tem so bila otroška in športna igrišča v občini Mengeš znova odprta.

Besedilo: Tina Drolc za občinsko upravo

Delovanje Zdravstvenega doma Domžale po preklicu epidemije

Tudi po preklicu epidemije nadaljujemo z ukrepi za preprečevanje in hitro prepoznavo okužbe z virusom SARS-CoV-2.

- Vstop je še naprej omejen na severno stran.
- Število oseb v čakalnici je omejeno z varnostno medsebojno razdaljo.
- Obravnavamo samo predhodno naročene paciente, ki so izpolnili vprašalnik.
- Vse paciente z znaki bolezni COVID-19 pregledamo v ločeni ambulanti in opravimo bris.
- Veliko storitev še naprej opravljamo na daljavo (telefon, spletna pošta, videostoritve).

Ker želimo zagotoviti storitve, ki jih potrebujete, varno, vas prosimo:

- pred naročanjem preverite morebitne znake bolezni;
- za storitve se zaradi velike gneče naročite nekaj dni vnaprej;
- v čim večji meri uporabljajte elektronsko naročanje na naslov ambulate;
- ob telefonskih klicih poslušajte odzivnik do konca, pritisnite številko 1 in poklicali vas bomo nazaj;
- na naročeno storitev pridite približno 15 minut pred terminom;
- ob vhodu vas bo sprejelo osebje, preverilo zdravstveno stanje in vaš termin obravnave.

Besedilo: Tina Drolc za ZD Domžale

ZA VSE STORITVE SE JE TREBA OBVEZNO NAROČITI

Zaradi izredno velikega števila klicev ne uspemo odgovoriti vsem.

Priporočamo uporabo elektronske pošte ambulate.

Prosimo za razumevanje.

Lekarna Mengeš posluje po običajnem odpiralnem času

Od ponedeljka, 1. junija 2020, dalje Lekarna Mengeš posluje po običajnem času, in sicer od ponedeljka do petka od 7.30 do 19.30 in ob sobotah od 7.30 do 12.00.

Besedilo in foto: Tina Drolc za občinsko upravo

V mesecu maju in juniju so se sprostila tudi investicijsko-vzdrževalna dela

V času epidemije COVID-19 je delo na Občinski upravi Občine Mengeš potekalo tekoče, brez prekinitev ali bolniških odsotnosti. Omejili so le uradne ure in izvedli večino komunikacije prek telefona in spleta oziroma e-pošte. Kljub temu pa je bilo treba zaradi ukrepov za omejitev epidemije prilagoditi kar nekaj storitev javnih gospodarskih služb in že dogovorjena oziroma načrtovana investicijsko-vzdrževalna dela. Med najbolj izpostavljenimi so prav gotovo storitve JKP Prodnika, sanacija poškodovane ograje na mostu na Kamniški cesti in sanacija stene struge razbremenilnika Pšate ter napovedana investicijsko-vzdrževalna dela na vodovodu in kanalizaciji.

Z zamenjavo dotrajanih vodovodov se zagotavlja nemotena oskrba s čisto pitno vodo in zmanjšujejo izgube na vodovodnem sistemu. V maju so se tako začela in tudi dokončala investicijsko-vzdrževalna dela na vodovodu in kanalizaciji na Glavarjevi ulici.

Zbiranje, odvoz in odlaganje komunalnih odpadkov in druge storitve JKP Prodnik

JKP Prodnik je v času epidemije zaradi sprejetih ukrepov za omejitev širjenja koronavirusa omejil izvajanje nekaterih storitev. Medtem ko so zanesljiva in varna oskrba s pitno vodo, redni odvoz odpadkov in odvajanje odpadne vode potekali nemoteno, pa je bil odpovedan pomladni odvoz kosovnih odpadkov, zaprl se je Center za ravnanje z odpadki Dob, prenehali so z rednim praznjenjem greznic in malih čistilnih naprav, zaprli vodo na pokopališčih in pitnikih. V času rahljanja ukrepov so zaradi potreb občanov konec aprila odprli Center za ravnanje z odpadki, ki sedaj deluje po poletnem delovnem času, od ponedeljka do petka od 14. do 20. ure in ob sobotah od 8. do 20. ure. V začetku maja so začeli redno prazniti greznice in male čistilne naprave, kar se pri uporabnikih izvaja enkrat na tri leta. Vsi uporabniki, ki so na vrsti za praznjenje, bodo o datumu izvajanja storitve pravočasno obveščeni po pošti. V začetku junija je bil organiziran odvoz kosovnih odpadkov, 15. junija pa bo potekalo zbiranje nevarnih odpadkov. Voda na pokopališčih je odprta, zalivalke pa zaradi tveganja za širjenje virusa med uporabniki še niso nameščene. Zaradi tveganja za prenos okužbe med uporabniki za zdaj ostajajo pitniki zaprti.

Sanacija poškodovane ograje na mostu nad razbremenilnikom Pšate na Kamniški cesti

Ograja mostu nad razbremenilnikom Pšate je bila poškodovana zaradi prometne nesreče. Občina je takoj pristopila k sanaciji ograje in začela postopek za izbiro najugodnejšega izvajalca. Kmalu po izboru izvajalca je bila v Sloveniji razglašena epidemija in podjetje zaradi ukrepov za omejevanje širitve virusa ni delovalo. Po zagotovilih izvajalca bodo dela zaključena v prvi polovici meseca junija.

Sanacija struge razbremenilnika Pšate

Konec leta 2019 je podjetje Hidrotehnik zaključilo z urejanjem struge in brežine razbremenilnika Pšate v dolžini 1,5 km. Odstranjene so bile naplavine in s tem zagotovljena boljša protiploplavna varnost. V

drugi polovici marca se je ob večjem deževju porušil del stene urejene struge. Koncesionar za urejanje vodotokov je potrebno tehnično dokumentacijo za sanacijo stene že pripravil. V pogovoru z izvajalcem smo dobili zagotovilo, da bo stena struge sanirana takoj, ko jim bodo organizacija dela oziroma vremenske razmere to dopuščale.

Na Glavarjevi ulici zaključena investicijsko-vzdrževalna dela na vodovodu in kanalizaciji

Občina Mengeš v sodelovanju z upravljavcem gospodarske javne infrastrukture, JKP Prodnikom, nadaljuje investicijsko-vzdrževalna dela na vodovodu in kanalizaciji. Z zamenjavo dotrajanih vodovodov zagotavlja nemoteno oskrbo prebivalstva s čisto pitno vodo in zmanjšuje izgube na vodovodnem sistemu. V maju so se tako začela investicijsko-vzdrževalna dela na vodovodu in kanalizaciji na Glavarjevi ulici. Dela so zaključena, zamenjanega je bilo 142 m glavnega voda in 9 hišnih priključkov, skupno s priključki in hidrantno mrežo je bilo tako obnovljenega 284 m vodovoda. Sočasno sta bila točkovno sanirana kanalizacija in urejeno odvodnjavanje meteorne vode. Po končanih je delih se je obnovilo tudi cestišče v celotni širini in dolžini 145 m. Še junija se bodo dela nadaljevala z nujnimi investicijsko-vzdrževalnimi deli na vodovodu v Levčevi ulici.

Besedilo in foto: Tina Drolc za občinsko upravo

Izjava županov občin Domžale, Mengeš, Lukovica, Moravče in Trzin o dogajanju v JKP Prodnik

Župani občin soustanoviteljic Javnega komunalnega podjetja Prodnik, Toni Dragar, župan Občine Domžale, Franc Jerič, župan Občine Mengeš, Olga Vrankar, županja Občine Lukovica, dr. Milan Balažič, župan Občine Moravče, in Peter Ložar, župan Občine Trzin, so na sestanku dne, 20. maja, v zvezi z medijsko izpostavljenimi dogodki v JKP Prodnik sprejeli skupno izjavo, v kateri pristojne nadzorne organe pozivajo, da čim prej opravijo svoje delo. Glede na ugotovitve nadzornih organov bodo v skladu s svojimi pristojnostmi ustanoviteljev sodelovali pri reševanju razmer v Javnem komunalnem podjetju Prodnik.

Besedilo: Tina Drolc za občinsko upravo

Ukrepi po preklicu epidemije, ki jih morate spoštovati

S 1. junijem 2020 je prenehal veljati Sklep o uporabi ukrepov, ki jih določa Zakon o nalezljivih boleznih pri epidemiji COVID-19, objavljen v Uradnem listu RS številka 23/20. Z objavo novega sklepa številka 79/20 z dne 29. maja 2020 se v prihodnje upoštevajo ukrepi, ki jih določa Zakon o nalezljivih boleznih (Uradni list RS št. 33/06 in 49/20).

Pri tem ostajajo v veljavi do njihove spremembe ali preklica vsi akti in ukrepi, ki jih je v času razglašene epidemije sprejela vlada in do 1. junija 2020 niso bili odpravljeni. Med njimi ostajajo v veljavi vsi higienski ukrepi, med drugim tudi obvezno nošenje zaščitnih mask, in sicer:

- v zaprtih javnih prostorih, kjer je medsebojna razdalja manjša od 1,5 m,
- v javnih prevoznih sredstvih,
- pri osebah z respiratornimi obolenji,
- pri zaposlenih v zdravstvenih ustanovah glede na stopnjo izpostavljenosti,
- pri zaposlenih v vseh domovih za ostarele in vzgojno-varstvenih zavodih za osebe s posebnimi potrebami,
- pri obiskovalcih zdravstvenih ustanov, domov za ostarele in vzgojno varstvenih zavodih za osebe s posebnimi potrebami.

Prav tako je še vedno v veljavi ukrep razkuževanja ali umivanja rok ter druga aktualna priporočila, objavljena na spletni strani NIJZ, ki so dosegljiva na naslednji povezavi: <https://www.nijz.si/sl/sproscanje-ukrepov-covid-19>

Besedilo: Janez Koncilija, Štab CZ občine Mengeš

*Ob dnevu državnosti – 25. juniju,
čestitamo
vsem občankam in občanom.*

IOM
LISTA ZA OBČINO MENGEŠ

ZAHVALA

Občina Mengeš in Štab Civilne zaščite Občine Mengeš se iskreno zahvaljujeta vsem prostovoljkam in prostovoljcem, ki ste v času epidemije Covid-19 nesebično priskočili na pomoč pri izvajanju nalog za zaščito, reševanja in pomoči.

Z vašim prostovoljnim in požrtvovalnim delom ste bistveno pripomogli k uspešnemu reševanju nalog, potrebnih za zavezitev epidemije in lajšanja težav občanom pri njihovi zaščiti ali oskrbi.

Hvala tudi vsem tistim prostovoljcem, ki ste izrazili svojo pripravljenost po sodelovanju, pa zaradi ugodne epidemiološke situacije v občini to ni bilo potrebno.

Izvajanja tovrstnih nalog v večjem obsegu v prihodnje ne pričakujemo, če pa bi do drugega vala epidemije kljub upoštevanju vseh priporočil vseeno prišlo, pa upamo na vašo pripravljenost za sodelovanje tudi takrat.

Hvala!

Poveljnik Štaba
CZ Občine Mengeš
Jure Šinkovec

Župan
Občine Mengeš:
Franc Jerič

Naredili smo vse, da se naše stranke počutijo varno in udobno

Kdo pravi, da v Mengšu ni dovolj zanimivih barov in gostiln? Nekateri lokali so manj vidni, a jih domačini dobro poznajo in jim ostajajo zvesti. So manjši, a ponujajo posebnosti, ki jih stalni gostje zelo cenijo in nagradijo z rednim obiskom. Že zelo dolgo zgodovino, kar 44 let, ima Mini bar Skok, ki ga vodi Robert Skok. Tudi ta lokal se je z epidemijo spopadel na svoj način in čas izkoristil za današnjo še boljšo ponudbo.

Prihodnji mesec bo v sklopu praznovanja 44-letnice potekala prireditev, ki je že tradicionalno vsako leto skoraj 30 let. Poleg raznovrstnih pijač bodo ponudili pečene lignje z žara.

Vaš lokal se imenuje Mini bar Skok. Ima že od vsega začetka takšno ime?

Včasih se je naš lokal imenoval Pri Tatjani, po moji mami. Z očetom sta leta 1976 skupaj odprla svoj gostinski lokal.

Kakšne so bile okoliščine, da sta se starša lotila gostinstva?

Vsa naša družina se je leta 1976 preselila iz Kanade nazaj v Slovenijo. Oče je deset let delal v mestu Windsor, v provinci Ontario. Tam sva bila rojena tudi oba z bratom Borutom. Ker sem bil star le eno leto, se vsega tega spominjam le po očetovem pripovedovanju.

Kako se je razvijal vaš posel?

V začetku je bila gostilna, potem pa se je ta spremenila v bar. Toda od takrat naprej se je lokal razvijal in večal svojo ponudbo. Oče je tudi zaslužen, da je bila naša hiša večkrat nagrajena kot hiša z najlepšo okolico v Mengšu. To kulturo urejenosti, narave in cvetja, gojimo še danes. Zato smo ravno v tem času prenovili zunanji vrt, ki je zdaj nekaj posebnega. Pri nas se vsak gost počuti kot doma na svojem vrtu.

Čas karantene ste izkoristili za prenovu vašega bara.

Ravno teden dni pred koronavirusom smo začeli prenavljati. In kar naenkrat je vse ostalo nedokončano. Bilo je veliko težav. Gostinci smo v tem času zelo izpostavljeni.

Bar vodim že slabih 20 let, ko je šel oče Vinko v pokoj

Sem gostinec od majhnega. Končal sem gostinsko šolo v Ljubljani in se izučil za tehnika strežbe. Veliko sem se izobraževal na področju hrane in pijače.

Kako čutite posledice ukrepov proti koronavirusu?

Seveda nas je koronavirus prizadel, ker smo prenehali poslovati, stroški, položnice pa so ostale. Pri nas dela okoli osem ljudi kot natarkarjev, ki so večinoma Mengšani ali iz neposredne okolice. Nekaj nam je država pomagala, a večino bremena nosimo sami.

Vsem lokalom v Mengšu je veliko vzela obvoznica. Ljudje se peljejo mimo mesta in redkokdo se ustavi. Ta trend se je malce že umiril, a na začetku se je to zelo poznalo.

Danes so se ukrepi sprostili. Kako ste reagirali na sproščanje vi in kako vaše stranke?

Bil sem veliko bolj na trnih kot ob prihodu epidemije. Ko smo lokal spet odprli, si ljudje na začetku niso upali vstopiti, niso vedeli, kako se obnašati ... Kot to določa zakon, smo naredili večji razmik med mizami, omogočili razkuževanje rok na vhodu in v sanitarijah. Vse smo uredili tako, da smo zagotovili varnost za naše stranke in zaposlene. Pri tem pa pazili, da to ne bi vplivalo na udobje, ponudbo in postrežbo.

So se ljudje že navadili na spremenjene okoliščine?

Ljudje so še zelo zmedeni zaradi različnih informacij, ki prihajajo s strani odločevalcev. Eni prihajajo z maskami, drugi brez. Toda vse je v redu in na koncu je pomembno le dobro počutje.

Kako je danes z obiskom, je dovolj strank, ki zagotavljajo delovanje lokala in katere so najbolj zveste?

Prenovljen zunanji vrt

Notranjost lokala je urejena po priporočilih NIJZ

Se še malo lovimo. Starejših strank še kar ni, kar je razumljivo. Ljudje so še vedno v negotovosti. Mladi pa imajo manj pomislekov, da sedejo za našo mizo.

Kako razmišljate za vnaprej?

Upam, da ne bo drugega vala epidemije. Če pa bo, bo to zelo slabo za celotno gospodarstvo. Za gostinstvo pa bi bilo ponovno zaprtje za mesec ali dva uničujoče.

In kje vidite rešitev?

Zdi se mi, da če bi še malce počakali z odpiranjem meja, bi se izognili marsikateremu tveganju. Vlada se je na začetku epidemije koronavirusa bolj medlo odzvala. Toda rezultat danes je v redu.

Vaš bar stoji sredi mirne ulice samih samostojnih hiš. Lokacija je malce specifična. Katere stranke so najbolj redne in kaj jim ponujate?

Naše stalne stranke so večinoma iz Mengša. Znani smo po tem, da večkrat kaj dobrega spečemo in zraven ponudimo res velik izbor piva. Največkrat pečemo jedi na žaru, ribje

Ukvarjamo se tudi s turizmom in odajamo lastne apartmaje v Kranjski Gori v hotelu Klas.

jedi ter pripravimo odlične burgerje. Takšna priložnost bo v petek, 12. junija, ko bo na našem obnovljenem letnem vrtu potekala prireditev Burgerfest.

Omenili ste velik izbor piva. Katera piva ponujate in katera so vam osebno najbolj všeč?

Imamo resnično največjo izbiro piva, predvsem slovenskega kraft piva. Meni so najbolj všeč piva Bevok, Maister Brewery iz Kamnika, Pelicon in velika paleta piva Fuller's. Največ pa prodamo točenega piva Staropramen.

In kaj se od jedi najbolj prileže k pivu?

Zraven piva najbolj prija burger. Pri našem je poudarek na posebni omaki, domačem mesu in prekajeni slanini. Skratka, vse sestavine so domače. Kruh pa nam peče pekarna iz Komende.

Besedilo in foto: E. V.

V vročem objemu korone tudi Dobeno

Res nas je tale korona dobro pretresla, čez noč ni bilo nič več tako, kot je bilo prej, vedno več omejitev, ki nam jih je z resnim tonom v imenu vlade sporočal njihov uradni govornik gospod Kacin, je marsikoga podzavestno spomnila na osamosvojitveno vojno leta 1991, še posebej ker je tudi nekaj glavnih akterjev istih ...

Pašnik na Dobenu

Razgled s poti

Sedaj ko je (upajmo) najhujše za nami in se ozremo okrog sebe ter primerjamo različne, objavljene uradne številke, s katerimi so nas zasipali dan za dnev (skoraj iz ure v uro), o številu obolelih, umrlih, hospitaliziranih, in jih primerjamo s podatki istega obdobja v preteklih letih ... pa o težavah in cenah v zvezi nabave (pre)potrebne zaščitne opreme in dramatično-komičnih razlagah in primerjavah s tujino ... Človek nehote dobi občutek, da so bile razmere kot naročena za (samo)promocijo nove vlade in priložnost dobrega zaslužka nekaterih, ki so ji blizu. Sedaj, ko se razmere počasi normalizirajo in se življenje vrača v normalne tirnice ter upamo, da je temu konec, pa nas že strašijo, da je pričakovati drugi val korone (kdaj pa je bil prvi?). Ne želim podcenjevati resnosti razmer zaradi prisotnosti koronavirusa, COVID-19 ali SARS-CoV-2, kakorkoli se že imenuje ta epidemija in sočustvujem z vsemi prizadetimi zaradi te (in drugih) bolezni, menim le, da je (bilo) v poročanju preveč dramatisiranja in odvrčanja pozornosti v drugo smer. Po mojem mnenju bo drugi val ekonomsko socialni virus, ki nas zna veliko bolj prizadeti od prvega, tudi vse prejete kredite za blažitev težav bo nekoč treba vrniti. Tudi na Dobenu nismo bili izvzeti iz tega dogajanja in smo budno spremljali poročila in nasvete uradnih organov, kako se obnašati in zaščititi, upoštevali smo samoizolacijo in bili odgovorni do soljudi. Zelo resno smo upoštevali prva opozorila in se v loku izogibali sokrajanom in (v

začetku) redkim obiskovalcem, le pomahali smo si v pozdrav. Hitro smo se organizirali in vzpostavili stike s starejšimi oz. tistimi, ki živijo sami in so njihovi sorodniki predaleč ter jim ponudili pomoč, tudi pri oskrbi z živili in zdravili. Čeprav se nismo družili, smo bili v rednem stiku in spremljali pomoči potrebne sokrajane. Pohvale vredna je tudi tozadavna aktivnost, ki je bila organizirana na občini, kakor tudi brezplačna dostava zaščitnih mask, ki so jih izdelali mengeški prostovoljci, hvala vam.

Verjetno se je obdobje omejitev najbolj poznala gostilnam na Dobenu, zato so kmalu vzpostavile široko organizirano informiranje o ponudbi in možnosti dostave hrane na domove, kar se je dobro izkazalo. Nemalo krajanov in tudi širše se je odločilo za to možnost oskrbe, nekateri morda za okusnega piščanca, obaro ali vampe od »Blaža«, spet drugi za sočno pico ali kaj »morskega« iz »hrama«. Tudi turistično društvo zaradi korone ni (bilo) aktivno na uveljavljen način, vključilo pa se je v oskrbo sovaščanov.

Bolj ko so se rahljale vladne omejitve, bliže smo si prihajali Dobenci, aktivni so postali naši komolci in počasi so tudi sosedska druženja postala bolj pogosta in se nismo pogovarjali le čez ograjo. Precej vaščanov je spoznalo nove poti in steze po gozdovih širše okolice Dobena, ko pa so se sprostile občinske meje, so se naši pohodi podaljšali tudi do Črnuč, Sela in Trzina. Ljubitelji gora smo težko čakali, da nadgradimo pohode po »naših« hribih s pohodi v visokogorje, saj je maja in junija v gorah največ raznovrstnega cvetja in od tam se vidi dlje.

Čeprav smo bili v teh dveh mesecih za marsikaj prikrajšani, menim, da je veliko ljudi spoznalo, da lahko živimo bolj varčno s precej manj sredstvi, da naše potrebe niso tako velike, kot nam hočejo prikazati reklame oglaševalcev, ki nas spreminjajo v nenasitno potrošniško čredo, da lahko najdemo srečne trenutke v majhnih stvareh, da sreča ni pogojena s kopičenjem materialnih dobrin in v nenehnem tekmovanju imeti več in boljše od sosedov. Morda smo spoznali, da je sreča nekaj drugega, nekaj več, da so zdravje in dobri medsebojni odnosi v družini in s sosedmi tisto, kar šteje. Upajmo, da to spoznanje ostane v nas tudi, ko nevarnosti korone ne bo več.

No sedaj se na Dobenu že rokujemo, tudi objemi so že prisotni, popijemo kavo ali kozarček s sosedom in veseli smo, da se nam ni treba več izogibati. Tudi obiskovalci se v velikem številu vračajo, celo različni odpadki se spet kopičijo pri studencu, za kar zvesto skrbijo nekateri dolinci, brez strahu, da jih ujame tam nameščena kamera. Videti je, da se življenje vrača v »normalne tirnice«, tudi Primož pri Blažu in Robi v hramu imata precej bolj vedra izraza na obrazu.

Sonce zahaja za Dobenom

Na Dobenskih poteh

Besedilo in foto: T. Vidrgar

Odrolaj jogijsko blazino

Vsi si želimo dobrega počutja, ki pa je zaradi vedno večjih pričakovanj, produktivnosti in hitenja sem in tja postalo nekaj, kar sicer je na dosegu roke, vendar izmuzljivo, ko ga želimo doseči. Vedno smo mi tisti, ki razporejamo s prioriteta, zato dobro počutje hitro izrinejo stvari, ki so nam bolj pomembne, ne pa tudi dobre za nas.

Za dobro počutje pa sploh ni treba veliko narediti. Za začetek moramo sprejeti odločitev, da zamenjamo vrstni red prioritet in na prvo mesto postavimo skrb zase in za svoje počutje. Le s takšnim pristopom lahko v življenju poskrbimo za ravnovesje in naredimo konkretne spremembe in nato najdemo nam najboljši način, kako to doseči. Vsekakor pa je eden od načinov, ki nikoli ne zataji, praksa joge. Z redno prakso dosežemo ravnovesje na fizični, mentalni in čustveni ravni. Vsakokrat, ko odrolamo svojo jogijsko blazino in nanjo stopimo, izstopimo iz vsakdanjega vrževa v prostor, kjer znova spoznavamo sebe. Vse nalepke, kdo in kaj smo, odpadejo. Preko asan oziroma jogijskih položajev se naučimo sprejemati vse omejitve svojega telesa in razvijamo hvaležnost za vse, kar zmore. Z dihom sproščamo napetosti, ki se skozi čas naselijo v telo in nam povzročajo bolečine. Naše fizično telo, mentalni procesi in čustva so medsebojno povezani, zato se spremembe na eni ravni odražajo tudi na drugih.

Ni tako enostavno pisati o učinkih joge in o dvigu kakovosti življenja, ki nam ga omogoča praksa joge. Vedno je pomembna osebna izkušnja. Razumevanje pride s prakso in ne le s prebiranjem teorije. V proces se moramo zavestno in aktivno vključiti mi sami ter razviti vztrajnost in disciplino, da nadaljujemo tudi takrat, ko se ne počutimo najboljše. Pravijo, da se je treba ravno v takšnih trenutkih usesti na blazino in se povezati s svojim dihom. Zato lepo vabljeni na prakso joge v AIA – Mladinskem centru Mengeš!

Besedilo in foto: Maja Maselj

Obisk pevcev Slovenske filharmonije

Lepo je prisluhniti ubranemu petju. Nekaj posebnega pa je, ko dom starejših obiščejo profesionalni pevci, ki prepevajo v zboru Slovenske filharmonije. Tako smo se spet zbrali na terasah Doma svete Katarine in na balkonih Doma počitka Mengeš in prisluhnili ubranemu petju.

Pevci so izbrali poznane slovenske skladbe, ki smo jim z veseljem prisluhnili. Oblačno dopoldne je s petjem dobilo povsem drugačne barve. Pevci so obljubili, da nas bodo še obiskali. Mi pa jim bomo z veseljem spet prisluhnili.

Besedilo: Klemen Jerinc

Foto: Jože Firm

OŠ Mengeš tudi letos najbolj Grinastična šola leta

V Javnem komunalnem podjetju Prodnik vsako leto za mlajše osnovnošolce pripravimo natečaj ali nagradno igro, s katero skupaj z maskoto, prijaznim vesoljčkom Grinijem, učence spodbujamo k razmisleku o varovanju okolja, k pravilnemu ravnanju z odpadki, spoštljivemu odnosu do vode in pomenu pravilnega ravnanja z odpadno vodo. Že drugo leto zapored smo izvedli natečaj Grinijevo časnikovanje, v katerem smo učence drugih in tretjih razredov povabili k ustvarjanju časopisa. Tokrat je časopis posvečen najbolj dragoceni tekočini na svetu – vodi. Že drugo leto se je najbolj odrezala OŠ Mengeš in tudi v letu 2020 postala najbolj Grinastična šola leta.

Grini je v začetku letošnjega leta učence obiskal v šolah in jih povabil k ustvarjanju na teme, povezane z vodo: človek in voda, vodni krog, kaj ne spada v kanalizacijo in recepti za napitke z vodo. Učenci so ustvarili več kot 350 čudovitih izdelkov, med katerimi ni bilo enostavno izbrati najboljših, saj so bili vsi dobri, predvsem pa vsak izmed njih nekaj posebnega. Tudi letos se je izmed vseh osnovnih šol na območju občin Domžale, Mengeš, Trzin, Lukovica in Moravče najbolj odrezala OŠ Mengeš in si prislužila naziv najbolj Grinastična šola leta 2020. Učencem in učiteljem se zahvaljujemo za trud in jim čestitamo za zmago!

Vse risbice, ki so jih učenci poslali v okviru natečaja, so objavljene na spletni strani www.grini.si, izbrani izdelki pa so objavljeni v Grinijevem časniku, ki ga bodo učenci prejeli v juniju v šoli. Časopis v elektronski različici pa je že na ogled na Grinijevi spletni strani. Vsem, ki so poslali svoje prispevke, se zahvaljujemo za trud in so-

delovanje. Če bodo otroci takšnemu načinu razmišljanja sledili tudi v prihodnje in v skladu z njim tudi ravnali, bo iz naših pip še dolgo tekla čista pitna voda.

Besedilo in foto: Tadeja Jenčič, Javno komunalno podjetje Prodnik

Učenci 2. a OŠ Mengeš so ustvarili zmagovalno naslovnico novega Grinijevega časnika

Črni hribi na Krasu

Trdinov pohod s PD Mengeš

Planinsko društvo Janez Trdina Mengeš vabi na prečenje Črnih hribov na Krasu. Ti so dobili ime po črnem boru, ki nam bo dajal senco večino poti. Izlet bomo začeli pri spomeniku na Cerju in hodili malo gori, malo doli ter do Stjenkove kočice na Trstelju obiskali devet vrhov.

Ozke pešpoti, v prijetnem zavetju gozda, nas bodo vodile po grebenu kraških hribov, ki se raztezajo nad spodnjo Vipavsko dolino (Fajti hrib, Renški vrh, Lešenjak, Stol ...), mimo kavern iz prve svetovne vojne, vse do razglednega Trstelja. Vabljeni v našo družbo, da se skupaj potopimo v gozdno doživetje. Več informacij in prijave na pd-menges.si/event/crni-hribi-na-krasu/.

Besedilo: Tamara Mravinec
Foto: Mojca Kočar

Pozdravljeni vsi prebivalci občine Mengeš

Pišem vam zato, ker v zadnji številki Mengšana, Dobencem ni bila namenjena niti ena vrstica. Verjetno ste v dolini mislili, da smo bili poskriti v svojih domovih in v strahu za svoje zdravje prenehali govoriti in pisati. Tone Vidrgar je začasno izklopil tipkovnico, drugi pa ne pišejo. Vsem Mengšanom povem, da smo še kako živi in živahni.

Od srede marca dalje smo si od daleč mahali, konec aprila se družili na dva metra. Da ne bi pozabili njihovih dobrot, so se gostinci znašli po svoje. Povem vam tudi, da letos rože cvetejo še posebej dolgo in lepo. Na Dobenu pa so trave bolj zelene in rože bolj svilene. Pozdrav vsem. Tone bo priklopil tipkovnico in lahko boste prebrali kaj več o Dobenu. Pa še slikice bo priložil.

Besedilo in foto: Frančiška Hunjet

MojaObčina.si. Kjer poročate tudi vi

Ljudje pišemo zanimive zgodbe, zaradi katerih je vsak kraj edinstven. Vsak občan je soustvarjalec lokalnega utripa, zato vabljeni, da začnete tudi vi poročati o aktualnem dogajanju v vaši občini na spletnem medijskem portalu MojaObčina.si Mengeš (www.mojaobcina.si/menges).

Moja zgodba. Moj kraj.

 MojaObčina.si | Mengeš

Pridruži se svoji lokalni skupnosti na spletu:
www.mojaobcina.si/menges

Objavljanje na portalu je omogočeno posameznikom ter društvom in drugim neprofitnim organizacijam in je zanje tudi brezplačno! Več kot je avtorjev, večja je pokritost tematik v vaši občini, kar je velika prednost, saj se na ta način obvešča tudi o tistem dogajanju, ki bi sicer lahko ostalo prezrto, čeprav daje vaši občini poseben čar!

Danes, ko se nahajamo v posebnih razmerah in ko je življenje v marsikaterih vidikih precej omejeno, se na prvi pogled morda zdi, da se nič ne dogaja, a vendar ... se dogaja! Poročanje niso le navadne novice, saj lahko pripravite zanimive intervjuje, (foto) reportaže, pesnitve, video in avdio posnetke in podobno! Poleg novice je možno objaviti dogodek, če ga organizirate, pri tem pa ni važno, ali poteka na fizični lokaciji ali na spletu.

Portal MojaObčina.si Mengeš je vaš medij. Vi ste tisti, ki najbolje poznate svoj kraj. Povežite se s sokrajani in s svojimi objavami prispevajte k pisani podobi vašega kraja!

Besedilo: Tamara Želimorski, MojaObčina.si

Slovensko društvo hospic in obdobje koronavirusa

Slovensko društvo hospic se med ljudmi največkrat povezuje s smrtjo, čeprav je njegovo poslanstvo ohranjanje kakovosti življenja do zadnjega trenutka in še po njem za tiste, ki ostanejo. Do sedaj je naša družba smrt največkrat omenjala v času praznika dneva spomina na mrtve, drugače pa težko zasledimo pogovor o minljivosti, starosti in drugih bolečih temah. Tabuiziranje teh tem je moč zaznati tudi v literaturi, ki pa se je običajno dotaknemo, šele ko nas doleti kaj hudega. Strinjam se s stališčem Barbare Beznec v knjigi *Smrt in umiranje/glasba in performans, da sta staranje in umiranje dobesedno izgnana iz javnega življenja.*

Izgube

Smrt predstavlja eno izmed najbolj bolečih človekovih izgub. Bolečino, ki jo pusti izguba, je treba sprejeti in jo počasi predelati. Na žalost je današnja družba naravnana k begu od bolečih tem in resničnosti. Postali smo družba pretvarjanja, zato je pomembno spregovoriti o bolečih temah že takrat, ko se tičejo »drugih«, kot pogosto mislimo. Smrt je najbolj očitna oblika izgube, a poznamo jih veliko več. Za nekoga je lahko izguba zdravja ravno tako huda izguba kot za nekoga drugega izguba bližnjega ali hišnega ljubljence. Ni prav, da minimaliziramo bolečino drugega in ni potrebno, da skrivamo svoja občutja, zato da ne bomo žrtev posmeha.

Znanstveniki so se ukvarjali s pojavom žalovanja in rezultat njihovih prizadevanj so tudi spoznanja o fazah žalovanja, vendar pa je treba paziti, da »birokratska« natančnost ob smrti/izgubi ne bi zatrla v kali »nežne popke prosto tekoče žalosti«. Blizu mi je ugotovitev avtorja knjige *Spremljam te v tvoji žalosti*, da ljudje iščejo načine izraza. Čeprav se ne zavedajo, najdejo oblike za izražanje žalosti, če najdejo prostor in okvir za izražanje žalovanja. Tako je treba biti pri tem iskren do sebe in poiskati načine in poti, ki bodo pomagale iz žalosti, da se ta ne bi spremenila v globoko žalost. Tudi če se to zgodi, obstajajo načini in poti, da se spet najde vera v lepo življenje. Pomembno je, da si ne postavimo meje zamujenega.

Faze žalovanja so lahko znanstvena ugotovitev, ki vas spodbuja na poti izhajanja iz žalosti. Posebej, če ste človek, ki rad razume svoje stanje in ga skuša »aktivno« prerasti. Ne glede na to, v kateri fazi se znajdete, vam literatura ponuja kar nekaj načinov, da poskušate najti pot iz žalovanja. Pomembno je, da se zavedate, da v tem niste sami in da ste le del množice, ki prav tako kot vi žaluje. Hkrati se je treba zavedati, da je žalovanje zelo živo dogajanje in da se njegov potek ne da vključiti v vnaprej izdelan načrt. Vzemite si čas za žalovanje in dobro je, da to pot nekdo prehodi z vami. Spremljali vas bodo vzponi in padci,

a naslednji dan bo morebiti drugačen. Sčasoma boste lahko segli po spominih in jih pogledali z vedre plati. Bodisi v samoti bodisi s kom drugim lahko izražate svoja občutja, govorite o dogodku in si dovolite jokati, če tako čutite. Zatrla žalost terja veliko več napora, da se sprosti, kot če si dovolimo žalovati, ko nas doletijo hude stvari. Skušajte ohraniti dnevno rutino (vstati ob isti uri, odpravljajte gospodinjska opravila, pojdite nakupovat kot običajno). Pojdite v naravo, bodite dobri s sabo in če ste običajno telovadili, s tem ne prenehajte. Če ne bo volje, poskušajte koga povabiti vsaj na sprehod, ko bo gibanje na prostem spet dovoljeno.

Starejši in karantena

Obdobje, v katerem smo se znašli, je še najbolj prizadelo starejše in osamljene. V trenutnem obdobju karantene so najbolj prizrti, posebej če nimajo dostopa do družbenih omrežij ali pa so neveščni spletnih orodij. Družba je dobro poskrbela za spodbude in veder pogled na svet za mlade z raznimi aktivnostmi po spletu, v mestih s ploskanjem in petjem na balkonih, a ta val ni dosegel obrobni vasi in koticov, kamor blišč ne seže. Tja težko pridejo tudi marljive in sočutne roke. Toliko bolj smo lahko hvaležni za tiste prostovoljce, ki v teh dneh odpirajo vrata starejšim in osamljenim. Morebiti je sedaj čas, da komu napišemo pismo na »star način« in ga spomnimo, da ni pozabljen in sam. Osamiitev lahko povzroči žalost ali pa jo poglobi, če nas je doletela že pred tem. Počasi bo družba morala narediti premik v miselnosti, da so le drugi dolžni poskrbeti za šibke. Vsak od nas je lahko sočuten do bližnjega in prispeva k njegovemu lepšemu dnevu. Včasih je bilo to samoumevno zavedanje skupnosti, danes temu pravimo prostovoljstvo.

Kam po pomoč?

Načeloma je žalovanje sposobnost, s katero se rodimo. Današnja družba pa je žalovanje odmaknila iz življenja in mu nadela negativen

prizvok. Občasno se obravnava celo kot bolezensko stanje. Zato je pomembno, da tako posplošen vidik obravnavanja žalosti prekine in o njem spregovorimo. Včasih ne vemo, na koga bi se obrnili. Občutek imamo, da bi s svojimi občutki koga obremenjevali, ali pa si določenih plačljivih obravnav ne moremo privoščiti. Če se znajdete v takšnih ali podobnih občutkih, obstaja več možnih pomoči. Obrnemo se lahko na centre za socialno delo, ki nas bodo seznanili z možnostmi, na centre za krepitev zdravja, psihologe, psihoterapevte ... Precej v ospredju kot strokovno/izkustveno usposobljena institucija za področje žalovanja pa je Slovensko društvo hospic, ki že petindvajset let izvaja tudi program žalovanja in je na tem področju pri nas svojevrsten unikum.

Žalovanje in karantena

V tem težkem času so žalujoči za umrlo ljubljeno osebo in starejši med najbolj prizadetimi v družbi. Morebiti si še niso opomogli od izgube, ki so jo utrpeli, sedaj pa so se znašli v začaranem krogu novih strahov, ki jih je prinesla pandemija. V najožjem krogu morajo sami prebolevati svojo bolečino, čeprav bi jo celotna družina morebiti želela deliti s sočutnim človekom, prostovoljcem hospica ali s kom drugim.

Prav tako so v veliki stiski najtežji bolniki in njihovi svojci. Ko bi potrebovali oporo prostovoljcev in strokovnega osebja, so ostali sami, saj zaradi nalezljivega virusa ne smemo k njim.

Besedilo: Alenka Križnik, zaposlena Slovensko društvo hospic

Slovensko društvo hospic je po vsej Sloveniji dosegljivo na Sočutni telefon, kamor lahko pokličete žalujoči, svojci umirajočih bolnikov, bolniki sami in vsi, ki morebiti iščejo odgovor na vprašanja, ki si jih zastavljajo ob spremljanju hudo bolnega svojca ali po izgubi njim drage osebe, lahko ga priporočite tudi prijateljem ali znancem za podporo v procesu žalovanja. Opravljajo se tudi nujni/akutni obiski bolnikov in njihovih svojcev, s strogimi varnostnimi ukrepi, ki predstavljajo varnost pred okužbo za izvajalce in uporabnike. Lokalno se lahko pokliče na Območni odbor Celje, na telefonske številke 051/415 446 in 051/418 446. Če ne morejo ali ne želijo govoriti, lahko tudi pišejo na elektronski naslov: celje@hospic.si.

Praznovanje tretjega svetovnega dne čebel

Generalna skupščina Organizacije združenih narodov (OZN) v New Yorku je 20. decembra 2017, na pobudo Slovenije, 20. maj razglasila za svetovni dan čebel. S tem se je končal dolgotrajni postopek razglasitve, ki se je začel v letu 2014. Razglasitev je za Slovenijo pomenila pomembno diplomatsko zmago.

Prvo praznovanje svetovnega dne čebel smo organizirali v Žirovnici na Gorenjskem, kjer je bil rojen Anton Janša, naš največji čebelar, ki se je rodil 20. maja 1734 in po katerem smo določili dan za praznovanje SDČ.

Od razglasitve naprej se za praznovanje SDČ odločajo številne institucije, organizacije in različna združenja po vsem svetu. Glavne aktivnosti povezane s praznovanjem svetovnega dne čebel koordinira Ministrstvo za kmetijstvo gozdarstvo in prehrano ob sodelovanju s Čebelarsko zvezo Slovenije, ki sta v ta namen tudi vzpostavila delovanje spletne strani www.worldbeeday.org, na kateri so objavljene koristne informacije povezane s praznovanjem.

Na mednarodnem področju praznovanje SDČ spodbuja Organizacija za prehrano in kmetijstvo (FAO) s sedežem v Rimu, ob sodelovanju z mednarodno čebelarsko organizacijo Apimondia.

V letošnjem letu naše aktivnosti močno kroji širjenje virusa COVID-19, zato v zvezi s praznovanjem SDČ ne bodo organizirani dogodki kot v preteklih dveh letih, bo pa zaradi tega več aktivnosti potekalo preko medijev, spletnih javljanj in različnih objav na družbenih medijih, da so informacije čim bolj dosegljive širši javnosti.

Glavni namen SDČ ni praznovanje, ampak predvsem ozaveščanje širše javnosti, da so:

- Čebele in drugi oprasovalci izredno pomembni!
- Čebele so v zadnjem obdobju na veliko območjih ogrožene!

- Kaj moramo kot skupnost in posamezniki narediti v prihodnosti, da bomo čebele ohranili v prihodnje!

Nabor aktivnosti za boljše preživetje čebel

- Sajenje avtohtonih medovitih rastlin (seznam rastlin je dosegljiv na spletni strani ČZS).
- V okrasne namene (na balkonih in drugih zunanjih prostorih) sejemo, sadimo medovite rastline.
- Ohranjamo travnike z večjo pestrostjo rastlin.
- Setev travnikov z medonosnimi rastlinami.
- Košnja cvetočih rastlin po cvetenju.
- Nakup medu in drugih čebeljih pridelkov pri najbližjih čebelarjih.
- Moralna podpora čebelarjem.
- Odstop primerne kmetijske lokacije za začasno ali trajno namestitve čebel.
- Zmanjšana uporaba čebelam škodljivih pesticidov.
- Mulčenje cvetočih rastlin v sadovnjakih in vinogradih pred škropljenjem s pesticidi.

Nabor ni dokončen, vseeno pa lahko vsakdo najde ideje, kaj lahko naredi dobrega za čebele in druge oprasovalce. Ob tem pa moramo še vedeti, da s tem, ko pomagamo čebelam, pomagamo tudi drugim organizmom in ne nazadnje tudi ljudem. Čebele namreč za dober razvoj in življenje potrebujejo skoraj enake življenjske pogoje kot ljudje. Čist zrak, vodo in zdravo okolje brez onesnaženosti. Takšno okolje pa je tudi bolj zdravo za življenje ljudi. Zato, varujmo okolje in tudi sami bomo živeli v bolj zdravem okolju!

Besedilo: dr. Peter Kozmus

Foto: iz arhiva Čebelarske zveze Slovenije

Cvetoči okras iz petunij

Po daljšem času so na tržišče prišle novejšje petunije, ki so v marsičem zanimive. Kar sem ugotovil, je najbolj zanimivo to, da dobro prenašajo dež, medtem ko pri petunijah oz. surfinijah tega ni.

Te petunije, ki prihajajo z Japonskega pod imenom beautycal, so v petih barvah. Meni so najbolj všeč tri na sliki prikazane sorte. Čeprav so krajše, je njihova vrednost v kakovosti in odpornosti. Med te petunije smo posadili še čokoladne marjete.

Besedilo in foto: Rajko Vuga

Enostavna ekološka vzgoja rastlin z organsko hrano za list, cvet in plod

Domača ekološka vzgoja in pridelava rastlin postaja vse preprostejša z novimi izbirami organskih gnojil in krepilcev, ki delujejo hitro in direktno na rastlino ter povečajo bodisi njihovo rast, cvetenje ali formiranje plodov.

V preteklosti smo lahko večinoma doma vrtnarili tako, da smo rastlinam dodajali umetna – kemična gnojila, ki so povečini zakisala zemljo in agresivno delovala na razvoj rastline. Končni rezultat so bila nerodovitna tla in na hitro vzgojene rastline z neokusnimi in nezdravimi plodovi.

Če gledate tla kot živi organizem, lahko zlahka vidite, zakaj je pomembno, katero vrsto gnojila izberemo za uporabo. Umetna – kemična gnojila dejansko »ubijajo« tla, medtem ko se organska gnojila izboljšajo tla in ohranjajo zemljo rodovitno. Umetna – kemična gnojila uničijo strukturo in rahlost tal. Vsebujejo kisline, vključno z žveplovimi in klorovodikovimi kislinami. Te kisline raztopijo talne delce – maso tal, ki drži skupaj strukturo tal. Ko je masa tal, ki drži strukturo tal primerno za rast rastlin, uničena, je rezultat stisnjena površina, ki preprečuje vstop deževnice in vlage v tla. Umetna gnojila vplivajo na mikroorganizme, ki živijo v tleh. Kislost kemičnih – umetnih gnojil škoduje zemlji, s čimer se spreminjajo vrste mikroorganizmov, ki živijo v tleh. Ti mikroorganizmi so koristni, ker rastlinam zagotavljajo naravno odpornost proti boleznim. Kislost vpliva na njihovo odmiranje. Kemična gnojila se izpirajo v podtalnico,

saj jih rastline ne morejo v celoti absorbirati. Zaradi svoje kislosti ubijajo deževnike. Deževniki so izredno pomembni za zdrava tla. Redko boste opazili deževnike v tleh, ki so bila gnojena s kemičnimi gnojili. Brez teh čudovitih bitij zemlja trpi zaradi pomanjkanja prezračevanja in izločanja naravnih gnojil. Kemična gnojila spodbujajo rastlinske bolezni. S hitrim sproščanjem imajo visoko vsebnost dušika v primerjavi z organskimi gnojili, ki se sproščajo počasi. Kadar je preveč dušika (N) v primerjavi s fosfatom (P), so rastline bolj dovzetne za številne okužbe. Visoka količina umetnega dušika, pa tudi pomanjkanje mikro hranil, je povezana z glivičnimi in bakterijskimi boleznimi na rastlinah. Sadje in zelenjava, gnojena z umetnimi gnojili, imata nižjo hranilno vrednost in sta manj okusna. Kar se tiče okusa, se bo večina strinjala, da ni nobene primerjave med okusom sadja in zelenjave, ki se prideluje organsko, in tistimi, ki se gojijo kemično. Kemična gnojila zagotavljajo kratkoročne rezultate, vendar dolgoročno škodujejo tlam, podtalnici in našemu zdravju.

Danes se nas večina zaveda, da se uničevanje zemlje ne more nadaljevati. Vedno več se nas vrača k ekološkemu načinu vrtnarjenja in se osredotoča na izboljšanje naše zemlje za pridelavo zdravega pridelka. Pri organskem – ekološkem načinu prehranjevanja rastlin lahko vidimo takojšnje rezultate. Korenine rastejo hitreje, kaljivost semena je višja, rastline postajajo močnejše, cvetovi cvetijo dlje, rastline imajo več in okusnejše plodove.

Kakovostna organska gnojila nove generacije niso nevarna za okolje, človeka ali hišne ljubljence. Tudi pri aplikaciji, kljub hitremu delovanju, ne povzročajo poškodb ali ožigov na rastlinah, ker niso agresivna kot umetna gnojila.

Organska gnojila uporabljamo v trdni ali tekoči obliki. Trdna gnojila so najboljša v obliki čim manjših pelet (da se hitro stopijo) uporabne za temeljno gnojene ali še bolje v obliki mikro granul, predvsem za dognojevanje rastlin v rasti dobi. Splošna organska gnojila se uporabljajo za začetno temeljno gnojenje – boljše gnojila vsebujejo naravne stimulatorje, kot so: mikoriza in leonardit. Namenska gnojila za določene rastlinske vrste (plodovke,

jagode, borovnice, sadno drevje in druge rastline) so zelo primerna na bazi naravnih alg, v obliki mikro granul, da jih lahko enostavno potrosimo in tudi sorazmerno hitro pridejo do korenin.

Zelo enostavna in primerna za gnojenje in dognojevanje pa so organska tekoča gnojila, ki se praviloma delijo po namenu uporabe, glede na razvojno fazo rastline oz. rastlinsko vrsto, kjer želimo ali več zelene mase, cvetov ali plodov. Rastline praviloma potrebujejo v zgodnji fazi rasti več hranil za hitrejšo rast, kot je dušik (N), za cvetenje več fosforja (P) in za formiranje plodov več kalija (K) in fosforja (P). Tako jim pravimo tudi organsko gnojilo za list, cvet in plod. Z organskim sistemom list, cvet in plod lahko na splošno pokrijemo gnojenje rastlin skozi celo rastno dobo, glede na razvojno fazo rastlin. Po drugi strani pa tekoče gnojilo za cvet uporabimo za vse cvetoče rastline, list za vse zelene rastline in plod za vse plodovke – večkrat v času vegetacije od marca do septembra. Uporabna so tudi v zimskem času, praviloma v polovični koncentraciji.

Organska tekoča gnojila, ki vsebujejo naravne proteine, omogočajo hitro in zelo učinkovito delovanje gnojila. Proteini so ključna hrana za rastline, ki jo enostavno sprejemajo karkoli, tudi v času suše. Proteini pozitivno vplivajo na številne procese v rastlini, saj omogočajo hitro rast ali cvetenje ter obilen pridelek. Dajejo moč in energijo rastlini na povsem naraven način. Delujejo hitro (že v 24 urah!), poraba je zelo majhna (povprečno 25 ml na 5 l vode). Dodajamo jih enostavno ob zalivanju. Zraven pa lahko dodamo tudi še naravne krepilce proti boleznim, škodljivcem ali za odpornost določenih rastlin in., ki se praviloma ne smejo mešati z umetnimi – kemičnimi gnojili, saj sicer izgubijo svojo učinkovito delovanje.

Zakaj ne bi torej izbrali organsko gnojilo namesto umetnega – kemičnega? Tako bomo poskrbeli zase in za zdrav domač pridelek oziroma okusne in obilne plodove, za bujne cvetove brez bolezni ter zelenjadnice.

Besedilo in foto: Marko Hočevnar, univ. dipl. inž. agr.

Kdaj prijaviti otroka na tečaj plavanja?

Starši ne skrbite, otroci ne bodo ničesar zamudili, če se bodo plavanja začeli učiti kasneje. Glavno je, da pri plavanju uživajo, da jim je predstavljeno kot igra, zabava v vodi in sprostitvev. Na ta način bodo vodo in s tem gibanje v njej vzljubili za celo življenje in za njihovo znanje plavanja se vam ne bo več treba bati. Tečaj, dva ali tri in že bodo vsi delfinčki.

Voda nam predstavlja tudi strah in izziv, zato moramo k učenju plavanja vedno pristopiti potrpežljivo in preudarno

Velikokrat je prvo vprašanje, ki nam ga starši zastavijo, ali se bo moj otrok naučil plavati v enem tednu. Če je odgovor da, potem ga prijavimo. Hmm, kaj lahko kot učitelj odgovorim na takšno vprašanje. Recimo, da je vaš junak star osem let, se redno ukvarja s športom, je radoveden, korajžen in se hitro vklopi v družbo. Potem bi si verjetno upal trditi, da zanj to ne bo problem. Na drugi strani pa imamo otroka, ki je previden, se boji vode ter potrebuje kakšen dan ali dva, da se navadi na nove ljudi okoli sebe. Potem bi vam odgovoril, da se bo ta otrok do konca tedna zagotovo sprostil, razigral, dobil nove prijatelje, užival v vodi, kolikor se da in se naučil prvih zavesljajev. Sami pa presodite, kateri otrok je odnesel več od tečaja, prvi ali drugi.

Voda je prav poseben element v človeškem življenju. Je povsem novo okolje, v katerem smo lahko svobodni, se potapljam, raziskujemo ... Na drugi strani pa nam predstavlja tudi strah in izziv, zato moramo k učenju plavanja vedno pristopiti potrpežljivo in preudarno. Način učenja plavanja, ki smo ga razvili na Akademiji Otroka športa, temelji na igri. Morda se sliši izpeto in večkrat slišano, ampak dovolite mi, da vas popeljem v naš običajni dan.

Ta teden imam skupino začetnikov. Bojimo se vode, zebe nas in pogrešamo starše. Jaz pa bi si želel, da naredimo 10 poskokov, 10-krat vržemo vodo v zrak, se 10-krat potopimo in naredimo 30 zavesljajev v vodi do pasu. Poleg vsega pa si želim, da pri vsem tem tudi uživamo. Za vse to ni problema. Jaz sem Mama Delfinček, ki že zna pravilno plavati, otroci pa so moji nagajivi delfinčki, ki še ne znajo plavati. Ker so mi nagajali, jih bom vse ujel. Tistega, ki ga ujamem, lahko reši samo nekdo, ki mu zaplava med nogami. Ko otroke popeljem v to zgodbo, povsem pozabijo, kaj znajo in kaj ne. Naenkrat se vsi potapljam, skačemo, norimo, se zabavamo in skoraj že plavamo. Igre, kar ni in ni konec, namen pa je več kot dosežen. To seveda počnemo v vodi do pasu, da ne bo pomote.

S podobnimi prijemi otroke pripravimo, da je voda za njih nekaj povsem običajnega. Nekaj, kar jim predstavlja okolje, v katerem so sproščeni, se zabavajo in uživajo s prijatelji. Od tu dalje pa jih bo čas sam pripeljal do odličnih in zadovoljnih plavalcev.

Besedilo in foto: Marko Erhart

Spanje – naravni terapevt

Spanje je naravno vedenjsko stanje, nasprotno od budnosti in običajno za vse živalske vrste, tudi za človeka. Ljudje spimo približno tretjino življenja. Čeprav spanje in njegove funkcije še niso popolnoma raziskane, vemo, da je spanec bistven za naše preživetje in da dolgotrajno pomanjkanje spanca vodi do okvar telesa, kognitivnega slabljenja in smrti. Najbolj pogosta oblika njegovega pomanjkanja je nezadostna dnevna količina neprekinjenega spanja, pri čemer pa tudi preveč spanja slabo vpliva na telo in duha.

Odrasel človek potrebuje med 7 in 8 ur spanja, otroci in najstniki več. Za spanec je značilna manjša zaznavna in motorična aktivnost, vendar je za razliko od kome, kjer beležimo stanje popolnega pomanjkanja zavesti, spanec polzavedno dejanje. Speča mama bo na primer slišala svojega otroka, prav tako se zbudimo ob življenjsko ogrožajočih nevarnostih (požar). Deli se vsaj na dva dela, in sicer REM (rapid eye movement) in NREM (non-rapid eye movement) fazo, pri čemer prva opisuje hitro premikanje oči pod vekami, druga faza pa tega gibanja ne pozna. Obnovitvena funkcija telesa je ena od glavnih nalog spanca, pri tem pa je pomembna tako njegova kakovost kot tudi dolžina. Med spancem se zniža krvni tlak in upočasni dihanje, sprostijo se vse mišice in v njih se poveča oskrba s krvjo, zato se vzpostavi rast in obnova tkiv.

Če je glava spočita, so odločitve trezne, so govorile že naše babice. In res je, spanec je nujno potreben za utrditev spomina in izločanje presnovnih odpadkov iz možganov. Med spanjem se kanali v možganih razširijo in omogočijo pretok cerebrospinalne tekočine, ki podobno kot limfni sistem, očisti tkiva. Opisan primer takšnega presnovnega odpadka je protein beta-amiloid in je povezan z Alzheimerjevo boleznijo.

Spanje uravnava apetit, saj vpliva na ustrezno izločanje hormonov. Uravnavanje lakote in sitosti nadzorujeta hormona leptin in grelin, prvi apetit zmanjšuje, drugi povečuje. Njuno ravnovesje je sicer samo eden od dejavnikov zapletenega procesa uživanja hrane, pa vendar je dokazano, da je grelin ob pomanjkanju spanca višji kot sicer. Prav tako pa pomanjkanje spanca ustvarja v telesu stres ter posledično zvišanje kortizola. Ta poveča apetit in telesu narekuje shranjevanje zaloga v maščobne celice.

Dober imunski sistem je naš steber zdravja. Imunski sistem je kompleksen sistem, ki vpliva na večino funkcij v našem organizmu, prav tako pa nanj vpliva skoraj vse, kar damo vase – pa naj bo to hrana, zrak ali naše misli in čustva. Zato je pri razumevanju imunskega sistema težko enostransko pojmovati različne vplive nanj, vendar pa spanje dokazano vpliva na povečanje citokinov, beljakovin, ki ciljajo na okužbe in vnetja in s tem povečujejo imunski odziv.

Spanec je eden od najboljših lepotnih tretmajev in najbrž eden od redkih brezplačnih.

Za dober spanec je pomembno, da se odpravimo v posteljo vsak dan ob enaki uri in čas spanja usklajujemo z naravnim ritmom. Spalni prostor naj bo popolnoma zatemnjen, ne preveč ogret in po potrebi prezračen. K boljšemu spancu pomaga dnevna rutina telesne vadbe, prav tako pa bomo spali bolje, če se bomo po 18. uri odrekli vsaj ogljikovim hidratom, če ne tudi beljakovinam in če bomo pred spanjem spili kamilični ali metin čaj.

Če so naše misli polne in ne moremo zaspati, si lahko pomagamo s tehniko 4-7-8 (opisana v eni od prejšnjih števil). Po priporočilih tradicionalne kitajske medicine pa pomaga tudi masaža točke HT7, ki je na notranji mezinčevi strani zapestja.

Besedilo: Mateja Kržin

Končno spet na igrišča

Z zadnjim tednom v maju smo se končno vrnili na badmintonška igrišča. Nadaljujemo s treningi otrok in odraslih po ustaljenih terminih. Prav tako se lahko znova udeležujemo badmintonskih turnirjev.

Člani BK Mengeš sicer tudi med korono nismo počivali. Čas brez treningov smo si popestrili z različnimi zabavnimi izzivi, kot je na primer serviranje žogice v kozarec – oglejte si video na <https://bit.ly/2XiUZym>.

In kot rečeno, končno smo se po daljšem premoru spet lahko udeležili prvega turnirja, ki je bil v Rogaški Slatini v soboto, 30. maja. Dobro nam je šlo, saj smo kljub daljši odsotnosti igranja in treniranja badmintona domov prišli z medaljami. Kar devet članov BK Mengeš se je udeležilo 1. Rogaška Slatina Open Turnirja. Hvala organizatorjem Badminton Klubu Pišce za super turnir in vsem udeležencem za odlične igre in dobro družbo.

3. mesto mešane dvojice: Snežana Zupin (BK Mengeš) in Jure Roblek

V moških dvojicah sta bila zaslužno prva David Vrhovnik in Uroš Bregar (oba BK Mengeš), v ženskih dvojicah sta si drugo mesto priborili Helena Šinkovec (BK Mengeš) in Irena Burger, tretja v mešanih dvojicah pa sta bila Snežana Zupin (BK Mengeš) in Jure Roblek. Čestitke tudi vsem drugim članom (Mateja Vrhovnik, Nika Kogovšek, Jure Šinkovec, Brane Sočak, Primož Sedušak), ki ste se udeležili turnirja v Rogaški Slatini.

Pred zaključkom sezone nas čakata še finale naše domače lige in finale lige ADA. Se vidimo v soboto, 13. junija, ko imamo zaključni turnir lige PKA (Pod Kamniškimi Alpami), ki šteje za državno badmintonško lestvico, in hkrati finale lige Li-Ning. Igralo se bo v vseh disciplinah (mešane, ženske in moške dvojice ter posamezno), in sicer v kategorijah A in B. Vabljeni vsi rekreativci in tekmovalci. Turnir bomo odprli ob 9. uri z otroško ligo, tako da vabljeni tudi otroci.

Besedilo in foto: Helena Šinkovec

Prvo mesto moške dvojice: David Vrhovnik in Uroš Bregar (oba BK Mengeš)

2. mesto ženske dvojice: Irena Burger in Helena Šinkovec (BK Mengeš)

Dvorana v Rogaški Slatini

Namiznohokejske novičke

Po dvomesečnem premoru zaradi epidemije Covid-19 se je nadaljeval Slovenski pokal v namiznem hokeju. Sedmi turnir sezone je bil odigran v Mengšu v Župnijskem domu sv. Mihaela v soboto, 30. maja, v organizaciji domačega kluba NHK Mengeš.

Finalni dvoboj med B. Rjavcem in N. Škrlepom

Turnir je trajal pet ur, na njem je nastopilo dvajset igralcev, prevlado Kranjčanov pa je z zmago potrdil Bernard Rjavec, ki je v finalu ugnal klubskega kolega Nejca Škrlepa, medtem ko je v tekmi za tretje mesto Jakob Zalokar Obadič (najboljši osnovnošolec!) ugnal vodilnega v skupnem seštevku, Anžeta Božiča. Od članov NHK Mengeš sta bila najvišje Bernard in Miha Škrlep na petem oz. šestem mestu. Slovenski pokal se bo končal sredi junija, nato pa bo odigrano še državno prvenstvo. Člani NHK Mengeš se znova dobivamo na treningih, spremljajte naše objave na FB strani.

Besedilo in foto: Bernard Škrlep

Najboljši trije (z leve): N. Škrlep, B. Rjavec in J. Zalokar Obadič (vsi NHK Kranj)

Del ekipe SSK Mengeš na treningu v Kisovcu

Orli(či) iz SSK Mengeš že spet v zraku

Če ne bi videli na lastne oči, ne bi verjeli, toda orličji iz Smučarsko-skakalnega kluba Mengeš so se sprostitev ukrepov proti širitvi epidemije novega koronavirusa dejansko razveselili kot božičnega darila pod novoletno jelko. To je namreč pomenilo, da so se lahko po daljšem času spet vrnili na skupni trening, ki so ga tako zelo pogrešali.

Tako so po določenem obdobju kondicijskih priprav znova oživele skakalnice na Zalokah pod Gobavico (14-, 20- in 35-metrski), ki so jih prizadevni člani po zimskem spanju spet pripravili za pozno pomladanske, poletne in jesenske skoke ter pristanke na plastični podlagi. (Naj)mlajši upi se tako pripravljajo v Mengšu, kjer smo bili – mimogrede – zaradi vandalov prisiljeni namestiti nadzorne kamere. Nekoliko starejši, ki so že prerasli domače naprave, pa se dvakrat tedensko – seveda v skladu s predpisi in z maskami na obrazih – vozijo na trening v Kisovec, kjer ima tamkajšnji s SSK Mengeš »pobrateni« SK Zagorje tudi 55-metrski skakalnic.

Kdaj se bodo spet dokazovali na tekmah, konec maja uradno še ni bilo znano, po nekaterih govorih pa naj bi vse preizkušnje za slovenski pokal spravili pod streho šele septembra in oktobra. Pod velikim vprašanjem je še tudi tekmovanje za veliko nagrado Mednarodne smučarske zveze (FIS), ki najboljšim smučarskim skakalcem služi kot odlična priprava na zimo.

Za zdaj sta kot prvi preizkušnji za poletno različico svetovnega pokala predvideni 22. in 23. avgusta v Visli. Eden od trdnih stebrov slovenske reprezentance ostaja tudi Anže Lanišek, ki je v minuli predčasno končani sezoni v skupni razvrstitvi med svetovno elito pristal na 15. mestu, potem ko si je priskakal kar 543 točk, trinajst več kot pred tem v petih zimah skupaj.

V predolimpijski sezoni 2020/21 si želi »Žaba«, kakor ga pravzaprav vsi kličejo, narediti še skok naprej in se približati elitni deseterici. Zato je domžalski rekorder, ki je 20. aprila praznoval 24. rojstni dan, že kmalu po koncu prejšnje tekmovalne zime zavihal rokave in se začel pripravljati za nove podvige. Da je Lanišek, član SSK Mengeš, sposoben uresničiti svoje cilje, je navsezadnje dokazal tudi v minuli sezoni, v kateri se je z drugim mestom v Visli in tretjim v Kuusamu dvakrat zavihtel na oder za najboljše skakalce na svetu.

Besedilo in foto: Š. M.

V klubu se medtem že razvijajo novi veliki upi. Kdor bi se jim želel pridružiti, je prisrčno vabljen, da se preizkusi v tem lepem športu. Vse potrebne informacije boste dobili na telefonskih številkah 040/188-060 in 041/750-404.

Redno gibanje je pot k ohranjanju čilosti in zdravja starejših

Danes se vedno bolj sprašujemo, ali mi starejši, torej tisti, ki smo dopolnili 60 let in več, še lahko živimo zadovoljno, kakovostno in zdravo, ali lahko dobro in uspešno opravljamo vsakodnevna opravila, temu pa dodamo še kakšno priljubljeno dejavnost, ki nam krepi telo ter bogati dušo in srce. Odgovori na to so pritrdilni, vendar pa moramo za to tudi kaj storiti.

Nič nam ne bo podarjeno in nič se ne bo zgodilo samo po sebi. Zato si za dobro počutje in ohranjanje čilosti obujmo pohodne copate ali čevlje, vzemimo pohodne palice ali palice za nordijsko hojo, v nahrbtnik dajmo dovolj tekočine in kakšen sadež ali kalorični priboljšek ter se odpravimo na pot. Izberimo pot, ki je v skladu z našimi željami, sposobnostmi in zdravstvenim stanjem. Prav je, da pohodne palice tudi pravilno uporabljamo in to tako, da si v izmeničnih korakih sledita roki in nogi, torej leva noga – desna roka ter obratno. Tako izmenično ritmično gibanje rok in nog, poleg spodnjega dela telesa, zaposluje tudi zgornji del z ramenskim obročem, kar dodatno koristno učinkuje na naš organizem. Seveda pa gremo za svojo sprostitev in gibalno udejstvovanje lahko tudi na kolo, se preizkusimo v lahkotnem teku, gremo plavat, plesat, izberemo balinanje ali kegljanje ali pa kakšno drugo priljubljeno zvrst. In zakaj vse to?

Odgovorov je več. Naj navedem le najpomembnejše. Raznolike telesne ali športno rekreativne dejavnosti so izjemno pomembne za kakovostno življenje starejših ljudi in upočasnitev njihovega staranja. S tem je tesno povezano tudi celovito ravnesje ljudi v tretjem življenjskem obdobju. Nedejaven posameznik je namreč ob pomanjkanju gibanja izpostavljen številnim obolenjem, slabijo njegove osnovne življenjske

funkcije, kar posledično vodi k prezgodnjemu staranju. Redna gibalna dejavnost pomembno prispeva k celodnevni opravljeni sposobnosti starejših ljudi tudi v poznejših letih.

Redna vadba pomeni vsaj pol ure gibanja vsak dan

Pomemben je tudi pozitiven učinek rednega telesnega udejstvovanja na posamezne gibalne sposobnosti, kot so moč, gibljivost, koordinacija in ravnotežje. Moč je ena izmed temeljnih gibalnih sposobnosti, zato redno, vsakodnevno napravimo tudi nekaj ustreznih gimnastičnih vaj za hrbtno in trebušno mišičje, pa tudi za mišice rok in ramenskega obroča ter nog. Ob tem pa ne smemo pozabiti na vadbo, ki pospeši delovanje srca in ožilja ter dihal in pomembno vpliva na našo vzdržljivost.

Telesno udejstvovanje uvrščamo tudi med pozitivne dejavnike, ki ugodno vplivajo na celovito zdravje starejših posameznikov. Vidne učinke je mogoče zaznati v vseh sestavinah, torej na telesnem, duševnem, čustvenem, duhovnem in socialnem sestavu zdravja. S telesnimi dejavnostmi oziroma z rekreativnim športom si krepimo svoj obrambni sistem. Ob tem pa je treba dodati, da to velja le za zmerne telesne napore. Za zmerno telesno dejavnost po 60. letu štejemo vsaj pol ure (še bolje eno uro) zmerne gibanja dnevno, predvsem hoje in to vsaj pet dni v tednu. V bistvu je to najcenejša telesna dejavnost, ki jo starejši lahko vključijo v svoje vsakodnevno življenje. Dobra telesna zmogljivost omogoča boljše delovanje v vsakdanjem življenju kljub določenim zdravstvenim omejitvam. Med starejšimi ljudmi so namreč tudi taki, ki imajo vidne in različne gibalne omejitve, vendar pa je tudi zanje mogoče izbrati ustrezne dejavnosti.

Tako športna kot tudi medicinska stroka potrjuje, da je boljše zdravje posledica ugodnih učinkov telesne vadbe in gibanja na organizem starejšega človeka. Ljudje tako ostanejo tudi v pozni starosti bolj vitalni, se veselijo življenja in ostanejo dolgo samostojni in opravilno

Dejstvo o tesni medsebojni povezanosti in soodvisnosti človekovih telesnih in duševnih funkcij vpliva na boljše splošno zdravje

S telesnimi dejavnostmi oziroma z rekreativnim športom si krepimo svoj obrambni sistem

sposobni. Prav opravilna sposobnost starejših ljudi je tesno povezana z gibalnimi sposobnostmi, ki jih je moč pridobiti in ohraniti z rednim telesnim udejstvovanjem. Gibalne težave lahko posamezniku povzročajo precejšnje probleme in hkrati izzovejo tudi procese biološkega pešanja in prezgodnjega staranja. Zato je treba poskrbeti za redno telesno dejavnost oziroma športno rekreativno udejstvovanje in izvajati ne le enostavna, marveč tudi bolj sestavljena gibanja.

Redna vadba v skupini, kot je npr. Šola zdravja ali dejavnosti v različnih pohodnih in kolesarskih skupinah, v planinskih in gornjskih družčinah imajo tudi ugodne psihosocialne učinke. Ti se kažejo v pristnosti medsebojnih druženj in sproščenih pogovorih ter v tesnejšem sodelovanju in povezovanju. »Lahkotnost gibanja« v prijateljski skupini starejših in poglobljanje medsebojnih vezi so zunanji izraz dobrega psihofizičnega stanja in celovitega ravnesja starejšega posameznika.

Velik vpliv na duševno ravnesje

Telesna dejavnost je lahko tudi pomemben dejavnik pri ohranjanju in vzpostavljanju duševnega ravnesja starejših ljudi. To še zlasti zaradi razkritega dejstva o tesni medsebojni povezanosti in soodvisnosti človekovih telesnih in duševnih funkcij. Pogoj za boljše duševno zdravje je v sozvočju z dobrim telesnim zdravjem in obratno. Prav sproščanje in razbremenjevanje duševnih napetosti s pomočjo telesnega udejstvovanja je tudi eden od namenov tovrstnih dejavnosti. S tem se ohranja igrivost in prožnost duha ter izboljšuje razpoloženje v poznejših letih.

In za konec še naslednje. Stara modrost nas uči, da je za zdravje treba nenehno skrbeti. Čeprav imamo tega nekaj v genih, pa si ga v veliki meri lahko ohranjamo tudi z lastnim prizadevanjem in zdravim življenjskim slogom. Ker zdrav človek nima pravega motiva za zdravje, dela napake, ki ga večkrat vodijo v bolezen. Ostati zdrav in živeti v sozvočju s samim seboj in drugimi nam uspe le, če v to vložimo lasten trud in življenjsko energijo. Torej storimo nekaj zase tudi v poznejših letih in z rednim gibanjem širimo optimizem ter veselje še med svojimi bližnjimi in prijatelji.

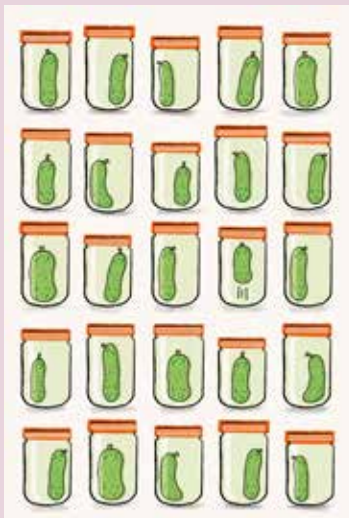
Besedilo in foto: dr. Herman Berčič

Likovni natečaj Moja karantena

V času karantene smo v AIA – Mladinskem centru Mengeš organizirali simpatičen likovni natečaj, na katerem so se sodelujoči predstavili s svojimi raznovrstnimi deli, ki so nastala v razburkanem karantenskem času. Natečaj je nosil naslov Moja karantena, sprejemali pa smo prispevke vseh možnih formatov in tehnik. Poleg nabiranja materiala za prihajajočo razstavo je bila želja prebuditi umetniško žilico vseh, ki so se v času karantene morda nekoliko zdlgočasili, polenili ali pa tako ali tako venomer ustvarjajo in so pri svojem delu neutrudni.

Nekaj karantenskih, Katja Kovše

Izolacija, Roman Rus

Prejeli smo veliko število tako fotografij, risb in grafik kot tudi poezije, kolažev in celo film. Veliko število del je bilo tesno povezanih s trenutno nastalimi razmerami, karanteno ali njenimi posledicami. Nekatera od njih so bila resnejša in ganljiva, spet druga malo navihana, duhovita in humorna. Izstopajo nedvomno številne domiselne voščilnice, okvir za slike narejen iz polžjih hišic in peticija proti virusu. Vsa prispela dela bodo v takšni ali drugačni obliki vključena v razstavo v MC Mengeš, ki jo bomo odprli po prvi polovici junija. Prispevki so bili zbrani in izdani v digitalni knjižici Moja karantena. Po zaključku razstave si jo bo kot digitalno razstavo možno ogledati tudi preko spleta.

Po dolgotrajnem premisleku in usklajevanju glede zmagovalcev natečaja sta urednici Blanka Tomšič in Maša Žekš izbrali Katjo Kovše, Romana Rusa in Mišo. Slednja je ustvarila aktualen kolaž, katerega ideja je odziv na naraščajoče število primerov nasilja v času, ko nas je večina ostala doma. Delo NE (J)OČI! ostaja stvarno, obravnava prepogosto spregledano tematično domačega nasilja in zaradi medija in mešane tehnike ostaja atraktivno in všečno. Ustvarjalka Katja Kovše nam je natečaj popestrila z duhovito stripovsko serijo Nekaj karantenskih, kjer je upodobila vsakodnevne izzive bivanja v karanteni. Od kukanja skozi okno, zrenja v prazen hladilnik, prenažiranja s kavo, pa do obsesivnega čiščenja stanovanja, basanja s sladkarijami in zavračanje britja. Z omenjenimi nadlogami ali tegobami smo se najverjetneje srečali prav vsi, ali pa smo o njih brali na družbenih omrežjih. Tretji zmagovalec Roman Rus, je na svojem delu Izolacija upodobil petindvajset vložnih kumaric. Takisto izolirane v lastnih kozarcih, kot smo se tudi mi zaprli v svoje domove, kjer je bil vsak od nas deležen lastnega premora in ekosistema. Drugo delo z naslovom Na pol poti predstavlja moški portret, ob katerem se ponovno vračamo k porastu človeškega keratina.

Vseh prispelih del smo se neizmerno razveselili, nabor prispevkov je bil bogat in raznolik. Ogljed vseh bo v MC Mengeš možen v drugi polovici junija, o sami otvoritvi pa bodo vsi zainteresirani pravočasno obveščeni. Še enkrat se zahvaljujemo vsem sodelujočim in potihem navijamo, da postopen zaključek karantene ne bo pretirano vplival na opuščanje umetniškega ustvarjanja.

Besedilo in foto: Maša Žekš

Zunanje vaje in nastopi Mengeške godbe

Po prvomajskih praznikih, ko so se ukrepi za preprečevanje širjenja koronavirusa že nekoliko sprostili, smo mungeški godbeniki in godbenice začeli z zunanjimi aktivnostmi pred godbenim domom.

Mengeška godba je pred godbenim domom izvedla odprto vajo oz. koncert

Maj 2020 si bomo zapomnili po vajah in nastopih pred godbenim domom, seveda na varni razdalji in ob upoštevanju priporočil. Najprej smo se lotili obnavljanja veččin godbenega korakanja in figuralike brez instrumentov, saj usklajeno gibanje posameznika, vrst in celotnega postroja zahteva veliko pozornosti slehernega godbenika. Predvsem nas veseli, da se je vaj udeležilo veliko mladih godbenikov, godbenih pripravnikov, h korakanju pa smo povabili tudi nekaj naših bodočih pripravnikov. Vaje so potekale pod vodstvom predvodnika Žana Avblja.

V nedeljo, 31. maja, dopoldne smo pred godbenim domom pod vodstvom kapelnika Dimitrija Ledererja izvedli enourno odprto vajo v počastitev občinskega praznika in ob razglasitvi konca epidemije. Vajo oz. nastop je na varni razdalji poslušalo nekaj naših podpornikov in mimoidočih, sicer pa smo dogajanje v živo predvajali preko naše Facebook strani, na kateri si je še vedno mogoče ogledati posnetek. Na strani pa si lahko ogledate še dva posnetka sekcije flavtistov in flavtistk, ki so se med domačo karanteno virtualno glasbeno povezali in poustvarili dve skladbi.

Z junijem pa smo, kolikor nam je to dopuščalo vreme, nadaljevali še z zunanjimi instrumentalnimi vajami in pripravami na nastop ob zaključku šolskega leta. Na predvečer državnega praznika, dneva državnosti, v sredo, 24. junija 2020, ob 20. uri bomo pred godbenim domom pod vodstvom dirigenta Dimitrija Ledererja pripravili krajši rock koncert, ki ga bomo prav tako v živo predvajali preko naše Facebook strani Mengeška godba. Zagotovo bomo glasni, da se nas bo slišalo vse do vaših domov. Za več podrobnosti spremljajte naše spletne kanale, kjer vas bomo sproti obveščali o morebitnih spremembah, ki bodo odvisne tudi od aktualnih koronavirusnih razmer.

Besedilo: Maja Keržič

Foto: Ana Per

Rock koncert Mengeške godbe (24. 6. 2020)

Mengeška godba pod vodstvom kapelnika Dimitrija Ledererja ob zaključku šolskega leta pripravlja krajši rock koncert pred godbenim domom.

Mengeška godba ponovno pripravlja pester repertoar rock skladb, ki bodo 24. 6. 2020 zazvene pred godbenim domom

Udarne rock skladbe bodo zazvene na predvečer državnega praznika, dneva državnosti, v sredo, 24. junija, ob 20. uri. Koncert bomo v živo predvajali preko naše Facebook strani Mengeška godba. Vabljeni, da všečkate našo omenjeno stran (če je še niste) in se tako virtualno povežete z nami.

Zagotovo pa bomo glasni, da se nas bo slišalo vse do vaših domov. Za več podrobnosti spremljajte naše spletne kanale in oglasno desko pred vhodom v godbeni dom, kjer vas bomo sproti obveščali o morebitnih spremembah, ki bodo odvisne predvsem od aktualnih koronavirusnih razmer.

Besedilo: Maja Keržič
Foto: Matic Maček

Zeleni Slovenije smo na strani 'žvižgačev' novega sindikata VIR v naši komunalni, ker zagovarjamo zakonitost, sindikalne, človekove pravice in ustavnost

Blaž in Tomaž, sedaj že »vržena« iz službe v JKP Prodnik (iz našega javnega komunalnega podjetja, v naši državi Sloveniji), sta opozorila na nezakonito desetletno delo agencijskih delavcev brez vseh pravic (namesto predpisanih redno zaposlenih) in na neizplačevanje predpisanih dodatkov. Odziv, maščevanje direktorja (!?), je izgon za oba in prekinitve dela za nekaj agencijskih delavcev! Opozorila sta tudi na kršitve državljanu v Mengšu, ker mu je ta ista (naša) komunalna, v sodelovanju (z našim!?) županom, ki ne ukrepa, zaprla priključek in onemogočila ustavno pravico do pitne vode. Zapis o tem povzemam.

»V občini Mengeš, kjer je župan občine Franc Jerič, njegovi kontakti so na spletni strani občine, kjer je direktor družbe Prodnik, d. o. o., Marko Fatur, ki je leta 2018 prejel prejemke v višini 68.103,16 EUR – kar je znesek v približni višini prejemkov predsednika vlade – kjer so nadzorniki Edvard Ješelnik, ki je poleg tega tudi direktor Občinske uprave Domžale, ki je največja lastnica družbe, Majdič Stojan in Kolar Urban prejeli za svoje delo nadzornikov skupno 32.814 EUR bruto prejemkov, se dogaja tudi naslednja zgodba.

Imamo občana občine Mengeš, ene izmed najbogatejših občin v Sloveniji (15 km do centra glavnega mesta Slovenije), kjer država v Ustavi zagotavlja pravico do pitne vode, ki vsak dan hodi s kanticico po Mengšu po vodo na javni izvir, ali k sosedu in ki za splakovanje v stranišču zajema vodo v potoku.

Spoštovani, z gospodom smo se dogovorili, da ga lahko fotografiramo, tako da se fotografija z zapisom lahko deli. Sami težko razumemo in sprejmemo katerikoli razlog, ki v 21. stoletju v centru države v EU ljudi sili, da s kanticami hodijo po pitno vodo in ki v potoku jemljejo vodo za čiščenje WC-ja. Ne želimo vas v ničesar prepričevati, zgolj namig za dodatno vprašanje. Vprašajte gospoda, ali vam lahko pokaže račune za Komunalno podjetje Prodnik, d. o. o., in ali morda kljub temu da nima vode, redno plačuje storitve, vezane na dobavo vode. Družbo Prodnik, d. o. o., pa povprašajte, če vam lahko pokaže podpisan zapisnik, da se je voda izklopila, ob kateri uri se je izklopila

*Plačnik izključenega priključka za vodo je prisiljen vodo voziti od drugod.
Foto: sindikalist Blaž*

in ali imajo odločitev uradne institucije, da so izklopili vodo. Vendar tudi tukaj nobena institucija ne odreagira.

Opozorilo sva poslala vsem odgovornim in medijem. Od odgovornih sta se odzvala samo dva svetnika Zelenih Slovenije.«

Spremljajte nas na FB – <https://www.facebook.com/ZeleniMenges/>, <https://www.facebook.com/ZeleniSlovenije/> in <https://www.facebook.com/CivilnaIniciativaMenges/>.

Povežite se z nami!

Besedilo: mag. Tomaž Štebe, član Sveta Občine Mengeš, izvoljen na listi Zeleni Slovenije, član Zelenih Slovenije in vodja Civilne iniciative Mengeš

Zabavljivka

Nas čudni usodi pregnancev iz Raja, vdilj v širno veselje strmečih po sreči, pomoči in v upanju večnem živeči, da milost nakloni nam, ne da nas maja.

Oči zdaj zaprtih, nato spet široko odprtih in zročih navznoter in venkaj, v nenehnem poskušanju najti prav 'nekaj': tega', ki je segel višje', bolj globoko.

Nam bístico in bit v paru bolj sta poznana, se ruvata, koljeta, venomer v borbi, si rodna po krvi, a skupaj in v tvorbi, ven prišla še križem nikoli ubrana.

Nenaden ko glas z vrat tam danim le kani: "V prah, več kot brezglava vi sveta zalega, maliki, bogovi in kar je še tega, po sinu ste mojem vi vsi kraljevani!"

Besedilo in foto: Aljoša Rode

Občinsko ogledalo

Pozdravljam pobudo g. Branka Liparja, da bi uvedli rubriko, v kateri bi objavljali stvari, ki jih občani opazimo na terenu. Še posebej, ker župana doslej nisem še nikoli srečal dopoldne v Mengšu ali okolici. Predlagam, da se rubrika imenuje Občinsko ogledalo. Lahko pa tudi drugače. Pošiljam Vam fotografijo ograje, ki je v takšnem stanju že skoraj štiri mesece. Na mostu proti Kamniku se je zgodila nesreča, poškodbe ograje pa nihče ne popravi. Taka pa je nevarna za pešce, še posebej za otroke.

Besedilo in foto: Ivan Sivec

Predkazenski postopek skupinske ovadbe zaradi porušitve in odvzema vodnih pravic

Objavljam dopis kriminalističnemu inšpektorju glede stanja predkazenskega postopka po skoraj petih mesecih od ovadbe, s prošnjo za možnost zaslišanja in odzivov na navedbe odgovornih in osumljenih.

Slednje je nujno, ker je npr. tožilec v Domžalah g. Zoran Milanovič enostavno verjel v izjave odgovornih, ne da bi zahteval dokaze in argumente ter jih preveril. Podobno gospa varuhinja Vlasta Nussdorfer.

Povzemam glavne navedbe v dopisu kriminalističnemu inšpektorju, ki se sicer hitro in korektno odziva – z dodatnimi pojasnili za ta prispevek.

Na kratko bi tokrat rad pojasnil dogajanje in ravnanje, ki je rezultiralo v porušitvi vodovoda in neregularnem odvzemu vodnih pravic. Glede slednjega bomo vložili pritožbo ministru za okolje in prostor za razveljavitev, saj je bil že postopkovno nepravilno voden.

- Leta 2000 občine Mengeš, Komenda in Vodice skupaj z MOP, ki plača polovico (minister dr. Pavel Gantar), izvedemo študijo povezovanja in upravljanja vodovodnih sistemov Kranja, Krvavca, Kamnika, Mengša, Komende, Vodice, Domžal. Nič od zaključkov ni bilo realizirano – razen eno novo zajetje v Vodicih in dvoje dolomitnih globinskih zajetij v Mengšu (Žeček obratuje od novembra 2003, Zaloke/Topole pa od leta 2006 nimajo izvedenega črpališča);
- Leta 2005 JKP Prodnik (direktor Fatur) neopoblaščno in samovoljno in v nasprotju z zaključki študije preneha upravljati z glavnim delom krvavškega sistema – preprosto in pobalinsko je odnesel ključne objektov županu Cerkelj g. Čebulju. Minister za okolje in prostor dr. Janez Podobnik na parlamentarne in druge pozive ni ukrepal.
- Leta 2007 se Svet Občine Mengeš na hitro sklicani izredni seji (s petka na torek) odloči, da se preusmeri na (svoje!) vire na Mengeškem polju. Kljub temu da o tem ni bilo nobenega resnega (strateškega) dokumenta, kar je celo na sami izredni seji izrecno zahteval eden od odborov. Na hitro sprejeti sklep je bil v nasprotju z zaključki študije iz leta 2000 in predhodnimi ravnanji Občine Mengeš ter brez resnih (strateških) podlag. Občina Mengeš je bila edina od šestih solastnic krvavškega sistema, ki se je tako odločila, na hitro in brez resnega premisleka. Da je tragedija odpovedovanja alpski vodi svetovni unikum in toliko večja, je dejstvo, da so mengeški predniki dosegli, zgradili in upravljali te izvire in vodovod dolga desetletja.

- Leta 2008 zaradi takega sklepa ljudska iniciativa zbere 352 overovljenih podpisov za razpis (posvetovalnega) referendum – predani dne 29. maja 2008. Referendum z izigravanji z nesklepčnostmi in zavračanja ni razpisan.
 - Leta 2009, 19. februarja, Svet Občine Mengeš sprejme sklepe, ki se grobo, nezakonito in kazensko-odškodninsko kršijo in izigravajo. Ne izvajajo se tudi sklepi 15. (28. 2. 2008) in 16. seje 14. 7. 2004 (priloga 1, stran 11 in 12 v ovadbi).
 - Leta 2015 JKP Prodnik zapre vodovod z alpsko vodo in odstrani merilno mesto za Občino Mengeš (na obvestilu podpisan direktor Fatur). Prvič je ustavljena oskrba – z vednostjo župana Jeriča, občinske uprave, sveta občine in vrste pozvanih in seznanjenih, da ukrepajo zaradi kršenja sklepov, predvsem pa zaradi kršitev ustavne pravice do varne, zanesljive, zdrave in gospodarne oskrbe s pitno vodo.
 - In potem še porušenje v letu 2016–17, to si lahko enostavno dovolijo, ker nihče ne ukrepa, pozivi se ignorirajo, odgovarja pa nihče. Tako je ovadba sedaj na NPU-policiji in se ne bo končala, dokler ne bo hitro vzpostavljeno prvotno ali ustrezno in primernejše stanje oskrbe z alpsko vodo v Občini Mengeš iz 30-odstotno njenih virov Izviri in Vodovodnega sistema Krvavec.
- Na seji sveta pa še vedno od odgovornega slišite, da smo se preusmerili, in to je vse. O tej preusmeritvi pa kdaj drugič oz. slednja sploh ni argument za vsa sprevržena kazensko-odškodninska dejanja.
- Spremljajte nas na naši FB strani 'facebook.com/CivilnaIniciativaMenges'.

Besedilo: mag. Tomaž Štebe, vodja Civilne iniciative Mengeš

**ZDRAK
PORUŠENO
ALPSKA
VODA**

https://drive.google.com/file/d/1uxBCEOKKnfpIAhKe4Z7F-F5afvsqqvzy/view?usp=sharing

SERVIS LCD TV APARATOV

SHARP
KENWOOD
TELEFUNKEN
● BLAUPUNKT
FINLUX JVC
TOSHIBA
HITACHI

AVS AUDIO
 VIDEO
 SERVIS

SERVISNI PARTNER ZA SLOVENIJO

Telefon: 01 729 13 03
 Telefon: 01 729 13 04
 E-pošta: avs.menges@siol.net
 Internet: www.sharp-servis.si
 Hribarjeva ulica 38, 1234 MENGEŠ
 Delovni čas: od 9.-12. in od 15.-18. ure

Drage občanke in občani,
 želimo vam lepo praznovanje
 dneva državnosti!

SDS

OO SDS Mengeš

www.srce-me-povezuje.si/drustvo-aia

Poletno počitniško varstvo

Kje? AIA-Mladinski center Mengeš

Kdo? 1-12let

Kdaj? 27.7.-31.7. 10.8.-16.8.
 17.8.-21.8. 24.8.-28.8

Več info: E: drustvo.aia@gmail.com
 T: 061 923 699/070 732 070

Prijave do zapolnitve mest!

RAZPORED ODVOZA NEVARNIH ODPADKOV V OBČINI MENGEŠ (POMLAD 2020)

DATUM	URA	NASELJE	LOKACIJA
15. 6. 2020	16.30-19.00	Mengeš	Za Kulturnim domom na Slovenski cesti 30

KAKO RAVNATI Z NEVARNIMI ODPADKI?

- ★ Nevarni odpadki naj bodo v embalaži, ki omogoča varen prenos do zbirnega mesta.
- ★ Tekoči odpadki naj bodo v zaprti posodi, čeprav improvizirano.
- ★ Odpadkov iste skupine ne združujte v večjo embalažo, ker lahko pride med njimi do kemične reakcije.
- ★ Odpadke naj prinesejo polnoletne osebe, ki bodo pri rokovanju z njimi upoštevale varstveno tehnična navodila, ki ste jih dobili z nakupom izdelka, iz katerega je odpadek nastal.
- ★ Ostri odpadki morajo biti predani v embalaži iz stekla ali trde plastike.

Kaj so nevarni odpadki? Akumulatorji, baterije, zdravila, pesticidi, barve, laki, kozmetika, svetila, gume osebnih avtomobilov, motorno olje, pločevinke s potisnim plinom, razredčila, odpadno jedilno olje, ostri medicinski odpadki (npr. igle) ...

Pomembno! Nevarni odpadki lahko zaradi svoje sestave ob nepravilnem odlaganju onesnažijo okolje, podtalnico ali druge dragocene vodne vire. Zato nevarnih odpadkov NE SMEMO odlagati v navadne zabojnike za odpadke ali v naravo, prav tako pa jih ne smemo zlivati v kanalizacijo.

Ste vedeli? Nevarne in kosovne odpadke lahko kadar koli v letu brez doplačila oddate v Centru za ravnanje z odpadki Dob.

Javno komunalno podjetje Prodnik d.o.o., Savska 34, 1230 Domžale
 01/729-54-30 | info@jkg-prodnik.si | www.jkg-prodnik.si

PRODNIK 60 let
 Javno komunalno podjetje

Pridite k meni vsi, ki ste utrujeni in obteženi, in jaz vam bom dal počitek. (Mt 11,28)

ZAHVALA

Po dolgi bolezni se je v 53. letu starosti poslovila naša draga

IRENA KOMATAR

(9. 1. 1968–12. 5. 2020)

Hvaležni smo za njeno življenje in se zahvaljujemo vsem, ki ste jo imeli radi.

Žalujoci: sestri Jožica in Dragica z Jernejem ter nečakinji Irena in Eva z družino

Dobrota tvojih rok ne mine, čas ohranja nam spomine. In hvaležna misel nate.

V SPOMIN

MARIJI SEDELJŠAK

(1942–2019)

28. maja je minilo eno leto, odkar nas je zapustila naša draga mama, babica, prababica, teta, prijateljica in sestra Marija Sedeljšak.

Hvala vsem, ki se je spominjate in obiskujete njen grob ter prižigate sveče.

Vsi njeni.

Vsak človek je zase svet, čuden, svetel in lep kot zvezda na nebu ... (T. Pavček)

ZAHVALA

Svojo življenjsko pot je v 72. letu starosti sklenila naša draga mami, mama, sestra, teta, svakinja

MARIJA RUČIGAJ

Z žalostjo v srcu se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, sodelavcem, prijateljem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani. Hvala vam tudi za besede tolažbe, za darovano cvetje, za sveče, za denarne darove in darove za sv. maše in cerkev.

Posebna zahvala gre asist. dr. Nini Kovačević, dr. med., Andreji Gornjec, dr. med., in Brigiti Gregorič, dr. med., z Onkološkega inštituta. Zahvaljujemo se tudi Gabrijeli Kovač Mohar, dr. med., patronažnima sestrama Sabini in Mirjam za vso zdravniško oskrbo, nego in podporo. Najlepša hvala gasilcem iz PGD Loka pri Mengšu za vašo prisotnost.

Zahvala velja tudi duhovniku g. Marku Koširju za pogrebni obred, pritrkovalcem, trobentaču za poslovilno pesem, cvetličarni za cvetlične aranžmaje ter Pogrebni službi Vrbančič.

Draga mami, mama, sestra, teta, svakinja, pogrešamo te. Spominjali se te bomo s toplino v srcu, z nasmehom na obrazu in te vedno nosili s seboj.

Vsi njeni najdražji.

SOS OBVESTILA

Nesreče v cestnem prometu 7. 6. 2020 ob 16.39

Ob 16.36 je v naselju Vrhe, občina Slovenj Gradec, voznik z osebnim vozilom zapeljal s cestišča. Gasilci PGD Slovenj Gradec in KGZ Ravne na Koroškem so zavarovali kraj nesreče, na vozilu odklopili akumulator in pomagali reševalcem ZRCK Ravne na Koroškem pri prenosu poškodovane osebe do reševalnega vozila. Poškodovanega so odpeljali v Splošno bolnišnico Slovenj Gradec.

Nesreče v cestnem prometu 7. 6. 2020 ob 17.20

Ob 17.15 je na cesti na Hom v naselju Zasip, občina Bled, osebno vozilo zapeljalo s ceste in obstalo prevrnjeno. Pri tem se je poškodovala ena oseba. Gasilci iz PGD Bled so zavarovali kraj dogodka, vozilo dvignili in postavili nazaj na kolesa, odklopili akumulator in z vpojnim sredstvom posuli po izteklih motornih tekočinah. Pomagali so tudi pri nalaganju vozila na vlečno vozilo.

Tehnična in druga pomoč 7. 6. 2020 ob 7.08

Ob 17.03 so v Čopovi ulici v Mariboru gasilci iz JZ GB Maribor s tehničnim posegom odprli vrata stanovanjske hiše in omogočili reševalcem NMP do stop do onemogle osebe.

Tehnična in druga pomoč 7. 6. 2020 ob 15.34

Ob 15.34 so na Zadobrovški cesti na železniški postaji v Polju, občina Ljubljana, gasilci iz GB Ljubljana pomagali reševalcem NMP pri reanimaciji in prenosu mlajše osebe.

Nesreče pri športnih, rekreativnih in adrenalinskih aktivnostih 7. 6. 2020 ob 18.41

Ob 18.33 je med naseljema Mostec in Dobova, občina Brežice, pri ježi občanka padla s konja. Posredovali so reševalci NMP Brežice. Občanka so oskrbeli in prepeljali v UC Brežice.

Besedilo: Gasilci

OBČINA
MENGEŠ

DAN DRŽAVNOSTI 2020

Vabilo

Vse občanke in občane vabimo na 9. Tradicionalni pohod ob praznovanju praznika dneva državnosti. Tudi letos bomo pohod pričeli v Topolah in ga zaključili na Dobenu.

Vse pohodnike vabimo, da se nam pridružijo na 9. Pohodu po občini Mengeš,

ki bo v sredo, 24. junija 2020, z začetkom ob 17.00 uri.

Potek poti je naslednji:

1. Zbor pohodnikov v Športnem parku Topole ob 17.uri. Pot nas bo vodila po nabrežju Pšate do spomenika talcev na Zalokah do spomenika državnosti in samostojnosti pred Gasilsko – godbenem domom v Mengšu.
2. Prihod pred spomenik v Mengšu ob 17.45, kjer se boste lahko priključili pohodniki iz Mengša.
3. Ob 18.15 se pohodniki ustavimo pred Kamnitim mostom v Loki pri Mengšu in skupaj nadaljujemo pot na Dobeno.

Ob 19.15 uri bo pred Dobenskim hramom zaključna slovesnost ob dnevu državnosti, na kateri bodo tudi podeljena priznanja Občine Mengeš in Trdinovi nagradi za leto 2020 ter zahvale Civilne zaščite Mengeš in Občine Mengeš prostovoljcem.

Po uradnem delu bo krajši koncert Veteranske godbe Mengeš ob praznovanju njihove 20. obletnice delovanja.

Za vse udeležence pohoda bo organizirana malica. Pohod bo v vsakem vremenu. Zaželjeno je, da s seboj prinesete tudi zastave – simbol naše domovine.

Spoštujmo naš praznik in se zavedajmo njegovega pomena!

Župan Občine Mengeš
Franc Jerič

DRŽAVNOST
25. 6. 1991